

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 21 SOUTH BOSTON, MASS., GEGUŽĖS - MAY 22, 1963 Atskiro Numerio Kaina 12 Centų
"Keleivio" Telefonas AN 8-3071 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Rasių Santykių Klausimas Iškyla Pirmon Vieton Viduje

Rasių Santykiai Amerikoje Iškyla Pirmon Vieton; Negrų Nerimas Didėja; Prezidentas Lankėsi Tennessee ir Alabamos Valstijose ir Kalbėjo Apie Negrų Teises; Klausimą Svarsto Ne Tik Vyriausybė, Bet A. Teismas ir Prokuratūra.

Rasinės segregacijos klausimas Amerikoje darosi labai opus. Ne tik pietinėse valstybėse, bet visame krašte negrai pradeda bruzdėti už segregacijos panaikinimą ir vis aktiviau reikalauja lygių teisių. Vyriausybė negrų reikalavimams pritaria, bet deda pastangų, kad negrų kova neišsigimtų ir riaušės ir peštynes.

Prezidentas J. F. Kennedy pereinęs savaitės gale buvo nuvykęs į Tennessee ir Alabamos valstijas vietoje paminėti Tennessee Valley Authority 30 metų sukaktį ir ta proga pasakė porą prakalbų, o jose palietė ir rasių santykius. Prezidentas pabrėžė, kad negrų siekimas jų teisių atitinka "Amerikos laisvės aukščiausios tradicijos", ir pranašavo, kad Amerikos laisvės ir piliečių teisės greit turės liesti lygiai visus piliečius be išimties.

Alabamos valstijoje prezidentas Kennedy susitiko su tos valstijos gubernatorium Wallace, kuris kaip tik tą dieną buvo įteikęs aukščiausiam teismui skundą, kad teismas nutartų ir įsakyti vyriausybei atšaukti iš Alabamos federalinę kariuomenę, kuri ten buvo pasiųsta pereitą savaitę, reikalui esant, sutrukdyti rasių riaušes. Keli tūkstančiai kariuomenės darbuotojų yra netoli Birminghamo miesto.

Prezidentas Kennedy pietinėse valstijose buvo sutiktas labai šiltai, o jo prakalboms minios žmonių pritarė. Bet nėra paslaptis, kad segregacijos klausimas pietinėse valstijose yra labai opus, ir jis pasidarys dar opesnis, kai negrai savo reikalavimus ims vis griežčiau kelti ir net eiti į gatves demonstruoti už savo teises.

Šiuo metu Aukščiausias teismas turi Alabamos gubernatoriaus iškeltą bylą prieš federalinę vyriausybę. Teisingumo departamentas akylai seka įvykius ir deda pastangas sutrukdyti piliečių susikirtimus dėl civilinių teisių. Daugelyje miestų eina pasitarimai dėl segregacijos krautuvėse, restoranuose, teatruose ir kitose viešose vietose panaikinimo susitarimo keliu.

Negrų reikalavimai keliama ne tik pietinėse valstijose, bet ir šiaurinėse bei vakarinėse valstijose, kur segregacijos likučių vis dar yra daug užsilikę. New Jersey valstijoje negrai pereitą savaitę laimėjo ginčą dėl mokinių faktiškos segrega-

cijos mokyklose, jie laimėjo be teismo, tiesioginiu susitarimu su mokyklų vadovybe.

20 milijonų Amerikos negrų sujudo kovoti už savo teises. Jų kova bus tęsiama, iki segregacijos klausimas bus išspręstas taip, kaip Aukščiausias teismas yra pasisakęs ir kaip Ameriko politikieriai sakosi norį jį išspręsti, bet mažai ką daro, kad klausimas tikrai būtų išspręstas.

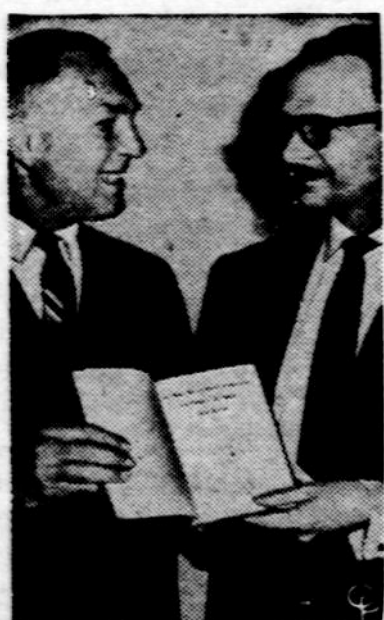
Rytų Europoje Nauji Vėjeliai

Rytų Europos kraštuose—Vengrijoje, Lenkijoje ir Rumunijoje—paskutiniu laiku pastebimi nauji vėjeliai. Vietos vyriausybės rodo daugiau nepriklausomumo nuo Maskvos ir nebebeidžioniausia kiekvieno Maskvos žodžio. Žmonės atviriau kalbasi. Pasikeitimai ypač krinta į akis Vengrijoje, kur dar neseniai J. Kadar režimas buvo kietas ir žiaurus.

Kituose kraštuose, nors staliniečiai ir pavartyti nuo valdžios, bet mažai kas pasikeitė. Čekoslovakijoje prie valdžios tebėra tie patys žmonės, kurie Stalino laikais savo priešininkus komunistus žudė (Slanskį ir ko.).

Kiek toli tokie pasikeitimai eis, dabar dar tik spėjliojama.

1,200 KALBOMIS

Paskutinis Biblijos vertimas yra į rinceo dialektą, kuriuo kalba Zapotec indėnai Oaxaca apylinkėse (Meksikoje). Tuo būdu ji yra išversta į 1,200 kalbų. Amerikos Biblijos Dr. jos pirm. Evereth Smith (kairėje) tą vertimą įteikia dr. Francisco Cuevas Cancino, Meksikos atstovui Jungtinės Tautos.

Sunkios Derybos Dėl Mūsų Mažinimo

Zenevoje, Sveikartijoje, vyksta paskutiniai tarp Amerikos ir Europos valstybių dėl mūsų mažinimo. Tarnai Amerikos kongreso priima sprendimus leisti prezidentui sumazinti mūsų net pasaulio darbių prekių, jei mainais ir kitos valstės sutinka savo mūsų sumazinti. Dėl to reikalaujama daryti et a derybos.

Amerika siūlo mautis mažinti net 10 proc. prekių mainais už tokį pat Europos valstybių mūsų mažinimą, ypač "bendrosios rinkos" valstybių. I et šešios Europos valstybės, susidėjusios į "bendrą rinką", su tokiu Amerikos pasiūlymu nesutinka, esą, kai kurioms prekėms Amerikos muitai tiek yra aukšti, kad juos ir perpus sumažinus, jie visvien dar liks peraukšti. Europos valstybės siūlo kitokią planą: mautims mažinti, bet tas siūlymas Amerikai yra nepriimtinas. Derybos dar tęsiasi.

Amerikai derybose atstovauja C. Herter, buvęs valstybės sekretorius Eisenhowerio administracijoje.

Indonezija Turi Amžiną Prezidentą

Indonezijos parlamentas, kurio narius skiria prezidentas Sukarno, gegužės 19 d. nutarė "išrinkti" Sukarno amžinuoju Indonezijos prezidentu. Tokiu būdu "parlamento" nariai atsimokėjo prezidentui už jų paskyrimą į parlamentą, o prezidentas gavo užtikrinimą, kad jis bus prezidentu iki gyvos galvos, jeigu, žinoma, nebus nuverstas.

Kai kuriose Indonezijos vietose pereitą savaitę vyko riaušės prieš vietinius gyventojus kiniečius, kurie miestuose dažniausiai yra pirkliai, ir dėl pragyvenimo pa-brangimo žmonės tuo kiniečius pirkliais kaltina. Prezidentas Sukarno parlamente aiškino, kad opozicijos partijos ir nedraugingos užsienio valstybės kursto Indonezijoje riaušes prieš kiniečius.

Amžino prezidento komedija kadaise buvo norima suvaidinti ir Lietuvoje, kai paslaugūs valdininkai agitavo už "amžiną prezidentą Antaną".

KOMPARTIZANAI ŽUVO VIETNAME

Iš pietinio Vietnamo pranešama, kad ten 84 komunistų partizanai gegužės 18 d. žuvo kautynėse su vyriausybės kariuomene, kurioje veikia amerikiečių patarėjai. Vyriausybės kariuomenė turėjo 1 nukautą ir 12 sužeistų karių.

GINA ŽODŽIO LAISVĖ

New Yorko miesto kolegijos prezidentas dr. Buel G. Gallagher (dešinėje) sveikina Puerto Rico universiteto prezidentą dr. Jaime Benitez, kuris atvyko paskaitos skaityti minėtoji kolegijoje. Komunistikai nusiteikę studentai norėjo jo paskaitą sutrukdyti, nes jis varžė savo universitete studentų organizacijas, bet kolegijos prezidentas atsisakė paskaitininkų kalbas cenzūruoti.

Komunistai Lygins Ideologinį Frontą Haiti Prezidentas "Dar Tebėra Vietoj"

Liepos mėn. pradžioje Maskvoje susitiks kinų komunistų tūzai su Rusijos komunistais ir kalbės apie ideologinių priešingumų pašalinimą. Iš rusų pusės pasitarimams vadovaus Suslovas, bolševizmo teoretikas ir, sakoma, Stalino garbintojas, apie kurį kalba, kad jis taiko į Nikitos vietą, kai tas išeis į pensiją.

Fronto išlyginimas sutartas, laikas deryboms paskirtas, bet kinų komunistai nesiliauja barti Jugoslavijos Tito ir kitų "revizionistų" už jų nuklydimą nuo tikrojo leninistinio kelio. Tuo tarpu Jugoslavijos komunistai, parflirtavę kiek su Amerika dėl "prakeikto dolerio", vėl kalba apie savo norą artimai bendradarbiauti su Maskva.

Kas Pirmas Lėkė?

Stalino laikais rusai savinasi visokius išradimus, tarp kitko, kad rusas Mozaikij buvo pirmas žmogus, kuris pakilo į orą su motoro varikliu.

Netekę Stalino genijaus, rusai pasidarė kuklesni ir dažniau pasako teisybę. Taip atsitiko ir su tuo pirmu mučiu lėktuvu, kuriuo Mozaikij neva tai lėkė. Rusų mokslininkai dabar sako, kad tuo lėktuvu negalėjo niekas lėkti, o liudininkai, kurie Stalino laikais liudijo, kad Mozaikio lėktuvas lėkė, pasirodė kai kurie net ir nebuvo dar gimę tais laikais, o pats seniausias liudininkas, kuris "matė" lėktuvą skrendant, buvo tik trijų metų amžiaus. Taip sprogo dar vienas bolševikinis burbulas.

Haiti prezidentas Duvalier gegužės 15 d. viešai pareiškė: "Aš dar tebesu čia". Mat, buvo pasklidę gandai, kad jis pabėgęs ar rengiasi bėgti į Paryžių, ir turi jau nusipirkęs bilietą kelionei.

Amerikos Valstybių Organizacijos pastangomis Haiti šiuo tarpu yra saugiu kaimyninėse Dominikinų respublikos įsiveržimo, todėl diktatorius Duvalier jaučia, kad jam dar ne laikas važiuoti į Paryžių, jo milicija paliko krašte "tvarką ir ramybę", ir jis gali prezidentauti, nors jo legalus prezidentavimo terminas pasibaigė gegužės 15 dieną.

Amerikos Valstybių Organizacija dar nesutaria jokių žygių diktatoriui pašalinti.

Ir Vėl Keliamas Kubos Klausimas

Amerikoje "Kubos skaudulys" vėl viešai aptariamas ir iš vyriausybės laukiama aiškaus pasisakymo dėl plintančių žinių ar gandų, kad rusai stiprinasi visose Kubos srityse. Respublikonų partijos nacionalinio komiteto pirmininkas kongr. Miller prašo prezidentą Kennedy informuoti visuomenę, ar tiesa yra, kad rusai siūnčia į Kubą daugiau kariuomenės, kad rusų veikla Kuboje pagyvėja ir Kuba darosi vėl pavojingas kaimynas...

Vyriausybė į keliamus spaudoje ir kongreso narių tarpe klausimus dar nieko neatsakė. Laukiama, kad prezidentas savo pasikalbėjime su spaudos atstovais tą klausimą palies.

Astronautas Gordon Cooper Pasakoja Savo Įspūdžius

Sėkmingas Astronauto G. Cooper Skridimas Erdvėje 22 Kartus Aplink Žemę Sujaudino Visą Kraštą; Astronautas Pasitinkamas Kaip Didvyris; Pasakoja Savo Idomius Įspūdžius.

Jungtinės Tautos Kongre Dar Kariauja

Jungtinių Tautų karo pajėgos Kongo respublikoje okupavo Dilolo miestą prie Angolos sienos. JT kariuomenė skubėjo tą miestą užimti, nes pasklido gandai, kad ten renkasi Čombės žandarai ir europiečiai samdiniai ir rengiasi atakuoti Kongo centralinės valdžios kariuomenę.

Kai JT kareiviai užėmė miestą, jie jame nerado jokių pėdsakų nei Čombės žandarų, nei europiečių samdinių.

Tuo tarpu New Yorke JT organizacija laužo galvas, iš kur imti pinigų tolimesniai Kongo tvarkymui. Nuo liepos mėnesio išlaidos perpus sumažės, bet JT jau turi 130 milijonų dolerių skolų, ir ne numatoma, kaip ji jas apmokės, o Kongo vis reikalauja naujų išlaidų.

AR EGIPTAS TRAUKSIS IS JEMENO

Egipto diktatorius Nasser laiko Jemene dar 25,000 kariuomenės, kurie padeda naujai respublikai tvarkytis ir priešintis gaudyti. Vieną kitą tūkstantį karių Nasseris iš Jemeno jau ištraukė, grįžtančius karius Egipte pasitinka, kaip didelius nugalėtojus, bet ar visi kariai bus iš Jemeno ištraukti ir kada tas bus, viskas tebėra neaišku. Jungt. Tautų organizacija "kariuomenės ištraukimą" neva tai prižiūri, bet tas reikalo nepagreitina.

KAS JI NUVERTE?

Buvęs Gvatemalos prezidentas Miguel Ydigoras pasakoja laikraščininkams, kad jį nuvertė komunistai su dešiniuosiais. Jis rašo knygą "Mano kova su komunistais".

Pereitą savaitę trečiądienį rytą 9 valandą Amerikos mokslininkai paleido raketą su astronautu majoru Gordon Cooper skristi aplink žemę. Po 34 valandų skridimo erdvėje astronautas nusileido Pacifiko vandenynė ne labai toli nuo Midway salos ir iš ten buvo nugabentas į Hawajus. Iš Hawajų jis atskrido į Floridą, iš kur pereitą trečiądienį 9 val. ryto buvo pakilęs.

Astronauto sėkmingas lėkimas aukštybėje sujudino visą kraštą ir iš visur girdėti pasitenkinimas, kad skridimas buvo įvykdytas, kaip iš anksto numatyta ir kad kelionė pasibaigė sėkmingai.

Šį antradienį astronautas G. Cooper lankysis su savo šeima Baltuosiuose Rūmuose, o paskui visame krašte bus sveikinamas ir priimamas kaip pirmasis, palyginus, ilgo skridimo astronautas.

Floridoje maj. G. Cooper papasakojo spaudos atstovams savo įspūdžius iš nepaprastos kelionės. Kelionėje Cooper išbuvo 34 valandas, apie 7 valandas jis ramiausiai miegojo, tik kartą pabudęs pastebėjo, kad jo rankos karo iškeltos. Mat, besvoriškame stovyje jei netyčia ranką pakelsi ir užmirsi nuleisti, tai ranka ir pasiliks kabanti, kol atsiminsi ją paimti į vietą. Po to G. Cooper savo ranką pakio po savo astronautišką pavalkę.

Iš aukštumos virš 100 mylių jis sakė matęs upes, kelius ir kai kur galėjęs net atskirti atskirus namus ir iš jų rūkstančius dūmus.

Kelionės reikšmė bus nemaža aptariant erdvės tyrinėjimo tolimesnę planą. Plačiau apie tą antrame pusl.

Farmeriai Balsuoja Valdžios Kontrolę

Šį antradienį Amerikos fermeriai balsuoja, ar priimti kongreso naujai priimtą įstatymą dėl kviečių kainų palaikymo ir kviečių auginimo kontrolės. Vyriausybė ir kongresas siūlo fermeriam sumažinti gamybą 20%, tai reiškia sumažinti ne tik užsėtų laukų plotą, bet ir derlių. Už planą turi pasisakyti du trečdaliai balsuojančių fermerių. Jei kongreso pasiūlymas būtų atmetas, tada žemės ūkyje įvyktų pasisukimas į "laisvą" ūkį be valdžios kontrolės ir be valdžios paramų kviečių augintojams.

Idomūs ginčai

Amerikos kongresas svarsto ateinančių metų biudžetą. Vyriausybė pasiūlė federalinį biudžetą su keleta milijonų nedatekliausių. Nedatekliai biudžete paeis iš padidintų išlaidų krašto gynimo reikalams ir erdvė tyrinėjimui. Amerikos prezidentas minėjo, kad artimiausias tikslas erdvės tyrinėjime bus aplankymas mėnulio. Bet tokiu tikslu pasiekti reikės išleisti tarp 20 ir 30 milijonų dolerių. Tokia suma kai kam atrodo baisiai neatsakinga, esą tai varymas krašto į finansinį bankrotą, į skolas ir į palikimą mūsų vaikams praskolintos ir nusisintos Amerikos. Kritikos girdėti dėl krašto gynimo išlaidų, kurios esančios perdėtos. To paties pasimėjimo žmonės ir kelis bilionus metinių išlaidų užsieniams remti laiko sunkiai pateisinamu išlaidingumu.

Astronauto majoro Gornono Cooper'io kelionė aplink žemę sukėlė daug entuziazmo visame krašte, bet tokios kelionės yra bandomieji žingsniai kelionėje į mėnulį. Erdvės užkariavime amerikiečiai rusų dar nepavijo, bet labai spėjamai žingsniais vejasi ir turi daugiau galimybių "pavyti ir pralenkti," negu rusai su savo kartojamu nuo 1929 metų šūkiu pavyti ir pralenkti Ameriką ūkio srityje.

Erdvės tyrinėjimas yra iškaštingas ir kukliai galvojančioms ir taupiai nusistatę žmonėms atrodo didelė ir neproduktinga našta. Panašiai ir dėl krašto gynimo išlaidų kas gali būti tikras, kada yra gana. Taupytojai gal sutaupytų bilionus, bet pavojaus valandą gal nebūtų tikri dėl krašto saugumo. Bet tai dar nėra visas.

Kada taupieji žmonės kalba apie išlaidų mažinimą ir tegu ir kuklų skolų mokėjimą, jie visai neužsimena dabar vykstančios revoliucijos ūkyje, kada gamyba kyla, bet milijonai žmonių nepajėgia susirasti darbo. Kiek nuostolių duoda kelių milijonų žmonių priverstinis tinginavimas. "Laisvame" ūkyje tokios priverstinės ir tik pačioje pradžioje apmokamos atostogos yra lyg ir normalus dalykas ir taupytojai dėl to nesijaudina. Taip, rodos, ir reikia.

Prieš taupymo ir skolų mažinimo šalininkus vyriausybė ir jos ekonomistai argumentuoja reikalu kelti krašto ūkį, kad visi gyventojai būtų aprūpinti darbu ir normaliu uždarbiu, didinti šalies prestižą erdvės tyrinėjimo srityje ir užtikrinti šalies saugumą, kad niekam neatėitų į galvą mintis kraštą pulti, ir nesibaidyti net "bristi į skolas" ir net mažinti mokesčius, kad tik įtrauktų į gamybos procesą tuos milijonus, kurie dabar prieš savo valią atostogauja.

Taip, labai trumpai suglaudus, skamba taupijų ir išlaidžių žmonių argumentai dėl ateinančių metų biudžeto ir dėl vestinos ūkiskos politikos. Kas kokiai politikai pritaria, pareina nuo įsitikinimų, nuo asmeninių interesų ir nuo pažiūrų į krašto ateitį.

Vienas tik klausimas taupijų žmonių argumentuose lyg ir neekzistuoja — tai nedarbo klausimas. Nuostoliai, kuriuos kraštas turi pakelti dėl buvimo kelių milijonų bedarbių taupius žmonėms atrodo lyg kokia neišvengiama blogybė. Vietoje gaminti visokias gėrybes, milijonai žmonių yra visuomenės našta, bet "taupūs" nuostolių nemato, jų neskaityti ir dėl nedirbančiųjų skurdžios padėties nelabai ir jaudinasi. Iš to vien galima pažinti tų žmonių ir taupumą ir jų rūpesnį šalies ateitimi.

Vlikas budi

1. Siemet VLIKO praplėstas prezidiumas posėdžiavo jau keturis kartus. Labai svarbūs dalykai — tarptautinių įvykių raida reikalauja stebėti, reikia ją aptarti ir reikia joje rasti savo veiklai vietą ir priemones. Vienas iš klausimų buvo aptarti VLIKO veiklos išplėtimą ir, laikui atėjus, suaktyvinimą, numatant galimų darbo priemonių susiaurinimą kitose Lietuvos laisvinimo organizacijose.

2. Tešiami tolimesni pasitarimai su VLIKe nedalyvaujančiomis grupėmis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Norima VLIKO apimtyje apjungti didesnę lietuvių išiečių masę. Tiek laiko dvasia, tiek konkretūs darbai iš visų mūsų organizacijų to reikalauja. Kiekviena organizacija turi savo sumetimų, kuriuos VLIKas gliauli įvertinti, bet, turėdamas palikti VLIKu, negali visiems tiems sumetimams pritarti. Paskutiniam savo posėdyje balandžio 27 dieną New Yorke prezidiumas pritarė idėjai susirinkti pasitarimui visų grupių atstovų, grupių da-

lyvaujančių ir nedalyvaujančių VLIKe, jeigu tokį susirinkimą PLB Centro Valdyba sušauktų.

3. Gegužės vidury VLIKO Elta New Yorke išleido penktąjį šių metų anglų kalba biuletėnį. Juo aptariama prasidėjusi spekuliacija apie trijų Pabaltijo Valstybių, esančių sovietinėje okupacijoje, apjungimą į vieną politinį vienetą. Analizuojamos Lietuvos jaunimo ideologinės kovos su savo vadais ir jų politrukais. Išryškinamas okupacinių jėgų kovos smurtas prieš religiją ir tikinčiųjų persekiojimas Lietuvoje. Pavaizduojamas gyvenimas Lietuvoje iš žmonių iš ten į Vakarus atvykusių ir davusių platesnį informacijų. Pasidžiaugiama Amerikos kongresu, kur nuolatos keliamos rezoliucijos Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių laisvės reikalui. Idėja platoka okupatoje Lietuvoje sovietinių faktų ir aplamai įvykių informacija.

4. Ryšium su VLIKO pareikštu pageidavimu, naujasis Ispanijos informacijos ir turizmo ministeris pranešė,

STUDENTAI UZ GELEZINES TVOROS

Brown universiteto (Providence, R.I.) studentai su manė pavasarinę išdaigą: užpuolė studentų bendrą. Reikėjo net 45 policininkų, kol juos sutvarkė. Suimta 50 studentų. Čia matome policininką su šunim, saugančius sulaikytus studentus.

ALT valdybos posėdis

Š. m. gegužės 10 d. Chicagoje ALT biure posėdžiavo ALT Valdyba — T. Blinstrubas, dr. K. Drangelis, dr. P. Grigaitis, A. Rudis, L. Simutis ir J. Talalas.

Pirmininkavo L. Simutis, sekretoriavo dr. V. Šimaitis. Buvo išklausti ALT prezidento L. Simučio ir biuro vedėjo bei finansų sekretoriaus J. Talalo pranešimai administracinės veiklos, finansų ir kitais klausimais.

Pirmininkas L. Simutis apžvelgė įvykusio Chicagoje veiksmų pasitarimo nutarimus ir jų tolimesnę vykdymą, pranešė apie žygius gauti Radio Free Europe transliaciją į Lietuvą lietuvių kalba, apie padarytus žygius Valstybės departamente ir kt. išaiškinti amerikiečių spaudoje paskelbtą Allen Scott žinią dėl pabaltiečių veiklos susiaurinimo, apie ruošiamą platinti š. m. Chicagoje Tarptautinėje parodoje knygelę apie Lietuvos būklę, dėl pasirengimų minėti "Baisių birželio tremimų" ir kt.

Taip pat pranešė, kad yra susirašinėjama su kongresmanais Daniel Flood ir Edward Derwinski, kurie yra pateikę pasiūlymus sudaryti pastovų Pavergtoms Tautoms komitetą Atstovų rūmuose. Bus pranešta vėliau, kokia tolimesnė akcija bus reikalinga iš ALT ir visos mūsų visuomenės pusės, kad tasai pasiūlymas būtų užgirtas atitinkamose komitetuose ir Atstovų rūmų plenumė.

Toliau apsvaistytas ALT suvažiavimo š. m. šaukimo klausimas. Nutarta suvažiavimą šaukti Chicagoje rugsėjo mėn.

Taip pat svarstyta Lietuvos Kongreso 1964 metais šaukimas. Pasirūpinta kongreso 1964 metais šaukti sostinėje — Washington, D.C. Prieš tai smulkiau ištirti klausimus ir pačiame Wa-

shington, D.C., suorganizuoti iš vietinių lietuvių komitetai reikalingiems darbams atlikti.

Š. m. gegužės 28 d. Washington, D.C., įvyks bendras Amerikos Pabaltiečių to kongreso organizavimo W. Wyoming Ave., Philadelphia 40, Pa.) ligi gruodžio 31 dienos. Premijuotais dailės kūrinyms parenkamas tų metų apžvalginėje lietuvių dailininkų parodoje.

3. PLB Kultūros Taryba sudaro specialistų komisijas Komiteto posėdis. Siemet tam komitetui pirmininkauja ALT prezidentas L. Simutis, kuris drauge su I vicepirmininku dr. P. Grigaičiu vyks į tą posėdį.

Tą patį vakarą Mayflower viešbuty bus paminėta "Voice of America" estų, latvių ir lietuvių skyrių 12 metų sukaktis. Į šį minėjimą pirmininkas pakvietė vykti ir valdybos vicepirmininką Ant. Rudį. Priėmimas atvyks ir raštu davė savo sutikimus daug senatorių, kongresmanų ir taip pat dalyvaus JAV Informacijos direktorius E. Murrow.

Lietuvos Nepriklausomybės — Vasario 16 d. — minėjimo š. m. JAV kongrese bus spausdinamos specialios knygtelės valstybinėje spaustuvelyje, ir jomis bus aprūpinamos bibliotekos, JAV veikėjai ir kur tik bus reikalo.

Pasikeista nuomonėmis dėl bolševikų agentų pradėtos akcijos prieš lietuvių veikėjus.

ALT biuras

PLB KULTURINĖ PREMIJA

Pirmoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kultūrinė premija skiriama šiems (1963) metams pasibaigus. Žemiau skelbiamos PLB Kultūros Tarybos priimtose ir PLB Valdybos patvirtintose premijos taisyklės.

1. Laisvojo pasaulio lietuvių kultūriniam darbui skatinti ir remti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba skiria metinę 2,000 dolerių premiją už literatūros, dailės ir muzikos kūrinus bei liuanistikos moks-

lo darbus.

2. Premijos gali būti skiriamos už spausdintus ir rankraštinius darbus. Nespausdintų darbų rankraščiai turi būti atsiųsti PLB Kultūros Tarybos Pirmininkui (dr. Jonui Puzinui, 1311 premijuotiniams darbams atrinkti ir juri komisiją dailės kūriniams apžvalginėje parodoje įvertinti. Komisijų nariai gali būti ir PLB Kultūros Tarybos nariai. Komisijos pačios išsirenka pirmi-ninkus.

4. Komisijoms atrinkus atskirų sričių premijuotinus darbus, PLB Kultūros Taryba, posėdyje sprendžiamu, balsu dalyvaujant ir komisijų pirmininkams ar juos pavaduojantiems komisijų nariams, nutaria, kurios srities darbai skiriami tų metų PLB premija.

5. Premija gali būti skiriama už literatūros ir muzikos kūrinius ar liuanistikos mokslo darbą, spausdintą po paskutiniosios PLB kultūrinės premijos, skirtos atitinkamos srities darbui. Rankraščiai gali būti premijuoti, jei dar nebuvo svarstyti komisijai, skiriant paskutinįją PLB kultūrinę premiją už atitinkamos srities darbą.

6. Metinė PLB kultūrinė premija gali ir sekanciais metais atitekti tos pačios srities darbui.

7. Komisijose, taip pat galutiniame PLB Kultūros Tarybos posėdyje, kuriame paskiriama metinė PLB kultūrinė premija, negali dalyvauti asmenys, kurių darbai svarstomi premijai gauti.

8. Jei taikant šias PLB kultūrinės premijos taisykles iškiltų kokių neišsprendžiamų klausimų, juos sprendžia PLB Kultūros Taryba.

PLB Kultūros Taryba

SOVIETŲ SPAUDA IR JOS TIRAŽAS

(E) Gegužės 5 d. spaudos dienos proga Maskvoje paskelbti duomenys apie sovietų spaudos tiražus. Bendras Sovietijoje leidžiamų laikraščių tiražas šiuo metu siekia 78 milijonus egz.

"Pravda", partijos organas, kasdien pasirodanti vos 4 puslapių (reta proga 6 psl ir daugiau) iš viso 6.7 mil. egz., o Aukšč. Sovieto organas, Chruščiovo žento Adžubėjaus redaguojamas, "Izvestii" dienraštis turi 5.4 mil. tiražą. Dar Sovietų Sąjungoje leidžiama 1,000 žurnalų. Praėjusiais metais, pagal sovietų statistikos duomenis, pasirodė 79,000 knygų, iš viso 1.25 milijardų egzempliorių tiražų.

Pastarieji skaičiai klaidiniai, nes "knygų" kategorija neapbejotinai įtraukti ir įvairūs agitaciniai leidiniai, brošiūros ir tai paprastai leidžiama labai dideliais tiražais.

ISPANIJA

Madridio radijo lietuvių programos — 31 m. banga

(E) Iš tautinio Ispanijos radijo Madridre transliuojamos programos lietuvių kalba nuo gegužės pradžios su pakartojimais siunčiamos 31 metro trumpąja banga. Pagrindinė programa transliuojama 21:35 iki 21:55 val. Lietuvos laiku (19:35—19:55 val. Europos laiku), o pakartojimai perduodami 8:25 val. (6:25 val. vid. Europos laiku) ir 17:40 val. (15:40 val. vid. Europos laiku).

Kas savaitė

560,000 mylių

Amerikos astronautas majoras Gordon Cooper perėitą savaitę apskrido aplink žemę 22 kartus ir padarė per 34 valandas laiko 560 tūkstančių mylių kelio, lėkdamas raketoje po 17,500 mylių per valandą.

Kelionė aplink žemę aukšto aukštybėje nebėra naujiena, bet nėra ne kasdieninis įvykis, todėl tokios nepaprastos kelionės vis dar jaudina žmones ir pirmuosius astronautus vadinama didvyriais, pionieriais, kurie mina naujus takus žmonijai.

Majoro Cooper kelionė padangėmis nuo 100 iki 165 mylių aukštumoje, yra vienas etapas rengiamoje Amerikos mokslininkų kelionėje į mėnulį. Kada tokia kelionė į mūsų artimiausią kaimyną mėnulį įvyks, dar nėra visai tikra, bet spėjama, kad apie 1970 metus pirmieji žmonės pasieks mėnulį. Mėnulį gali pirmieji pasiekti ir rusai, bet Amerikos planuose tokia kelionė yra numatyta ir vyriausybė prašo kongresą skirti plano vykdymui reikalingų lėšų.

Paminėjus pinigų, erdvės tyrinėjimo reikalas pasidaro politiniu klausimu. Ar skirti pinigų, ar ne? Klausimas yra politinis. Buvęs prezidentas Eisenhoweris pasisakė šiomis dienomis už mažinimą lėšų erdvės tyrinėjimo reikalui. Kadaise, dar būdamas prezidentu, generolas kalbėjo prieš futbolo rungtynes padangėse, bet kai rusų "Sputnik" išjudino Amerikos visuomenę, Eisenhowerio vyriausybė visgi sumėnulio? — Ne. Taip bent mano buvęs prezidentas, kurio nuomonė daug sveria visuomenės dalies akyse.

Todėl ir majoro G. Cooper padangių kelionė turi ir politinės reikšmės, nors tokios intencijos kelionę ruošiant gal ir nebuvo.

Negrų kovingumas

Amerikos negrai pradeda vis griežčiau kovoti už savo lygias teises, prieš pažėmnančią segregaciją. Jie ilgai laukė "revoliucijos" teismo sprendimu, bet pagaliau įsitikino, kad prie teismų pasisakymų reikia pridėti ir savo valios. Atsidėti kitų gera širdimi nevisada užtenka.

Negrai turi įvairių priemonių savo reikalavimams neįmimo reikalui. Bet siekti krapštė pinigų erdvės tyrimas. Visur, visoje Amerikoje, vietų baltųjų rasistų atspaurime yra ekonominis boikotavimas. Viena jautriausių negrai yra laukiami pirkejai krautuose, bet yra didelių krautuvių su užkandinėmis ir restoranais, kur negrams neleidžiama kartu su baltaisiais valgyti. Tokias krautuves negrai pradeda boikotuoti, nebėra į jas pirkti ir pirkiai šita reikala labai greit pajunta, o todėl darosi sukalbamesni. Tokio boikoto dėka išnyko segregacija visoje eilėje miestų net užkietėjusiose pietinėse valstijose. Vien perėitą savaitę keliuose miestuose segregacija užkandinėse ir krautuvių restoranuose buvo panaikinta. Kitur ji iškelta prieš visuomenę ir turės būti panaikinta.

Gera pasitikėti teismais ir baltųjų gera širdimi, bet dar geriau yra pasitikėjimą paremti savo pastangomis ir paspausti, ypač paspausti į skaudžiausią vietą — kišenę. Tas labai gelbsti.

Kadaise Upton Sinclair, parašęs romaną "Raistas," sakėsi taikęs savo lietuvių ateivių gyvenimo aprašymą į amerikiečių sąžinę, bet sakosi pataikęs tik į jų pilvą. Bet ir tas pagelbėjo, nes pilvas dažnai yra jautresnis už sąžinę, o kišenė neabejojamai "bylina" ne tik sąžinę, bet ir daug ką kitą.

Kaip reaguoją žmonės kitur į Amerikoje praktikuojamą rasinę segregaciją, paminėsiu jau seną atsitikimą Paryžiuje. Viena skutykla ten, norėdama privilioti daugiau amerikiečių turistų, prisikabino iškabą, kad "negrų nepageidaujami." Nežinant iškabos, į skutyklą įėjo jaunas negras ir paprašė jį nuskusti. Jam buvo pasakyta, kad negrai nėra pageidaujami. Tada negras, pastvėrė sunkią skutyklos kėdę ir sugurino visus veidrodžius skutykloje. Policija negrą suėmė ir visi atsidūrė teisme. Teisėjas "bylą" išsprendė greit: jis liepė negrą paleisti ir jį pasveikino už jo kantrybę, kad jis nesudaužė savininko galvos, nes provokacija buvusi didelė. Byla tuo ir pasibaigė.

Afrikos vienybė

Afrikoje, Abisinijos sostinėje Adis-Abeba mieste, renkasi posėdžių Afrikos valstybių galvos. Jie tarsis apie Afrikos vienybę ir apie dar kolonialinių valstybių valdomų Afrikos kraštų išlaisvinimo pagreitėjimą.

Afrikoje prieš keliolika metų buvo tik viena kita nepriklausoma valstybė. Dabar jų ten pridėjo apie 30 ir vis dar ne galas. Net ir Kenija, maišyto sąstato gyventojų kraštas, eina prie nepriklausomybės.

Kadangi tautos pradeda vis labiau kalbėti apie vienybę kontinentų ribose, tai nenori atsilikti ir Afrikos valstybės. Jos tarsis apie artimesnį ūkiską ir politinį bendradarbiavimą, tarsis ir apie bendrą kovą prieš dar užsilikusias kolonijas Afrikoje ir, žinoma, apie savo vietą šaltajame kare.

Vienu klausimu Afrikos valstybės gal lengviausia bus susitarti — tai dėl kovos prieš Portugaliją ir Pietų Afriką, kur bręsta rasių karas. Portugalija, rodos jau pavėluotai, kalba apie savo kolonijų negrų buities gerinimą, o Pietų Afrika, lyg užsimerkusi, žygiuoja į vidaus karą.

J. D.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar kad geriausia dovana bus draugui, tai atsiminkite, šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštas viršelis \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Prekybininkas J. Karvelis
apleido Bridgeportą

Lietuvoje, Kaune, buvęs žymus prekybininkas Jonas Karvelis, kartu su daugeliu naujųjų ateivių persikėlęs iš Europos į JAV, apsigyveno Chicagoje. Čia, ilgai nedelsdamas, svėrėsi savo įprasto verslo — prekybos.

J. Karvelio prekyboje buvo gaunamos išleistos lietuviškos knygos, laikraščiai, lietuviškos patefono plokštelės (rekordai), šveicariški laikrodžiai, rašomosios mašinėlės, tautodailės dirbiniai — juostos, gintaro karoliai ir kitkas. Platinamos spaudos tarpe buvo ir Keleivis, kuris turėjo gerą pasisekimą. Dabar J. Karvelio prekybos namai yra Marquette Parko lietuvių kolonijoje, 2715 West 71st St., Chicago 29, Ill. Linkime galbūt prekybininkui Jonui Karveliui puikiausias sėkmės ir naujoje vietoje.

Lietuviai tarpt. prekybos
parodoje ir lietuvių tautinių
šokių šventė

Keleivio Nr. 19 esame rasę, kad Chicagoje įvykstančioje tarpt. prekybos parodoje bus atstovaujama ir Nepriklausomoji Lietuva su savo paviljonu laisvųjų pasaulio tautų tarpe. Rasėme, kad paroda prasidės birželio 17 dieną. Čia truputį apsirakta: paroda prasidės birželio 19 d. ir tęsis iki liepos 7 dienos. Pernai parodoje dalyvavo 26 valstybės, o šiemet joje dalyvaus 33 valstybės ir pati paroda bus žymiai įvairesnė ir skirsis iš ankščiau buvusiųjų.

Taipgi, kaip jau žinome, liepos 7 d. Chicago's Amphitheatre patalpose, South Halsted ir 42nd Street, įvyksta Lietuvių tautinių šokių šventė. Šventei bilietus paštu galima įsigyti parą prieš

Mr. V. Grebliūnas, 6941 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill. Bilietų kainos yra po 2, 3, 4, 5, 6 dolerius. Jais patartina apsirūpinti iš anksto, nes vėliau gali pritrūkti.

Žodžiu, visi lietuviai prašomi iš anksto savo atostogas taip sutvarkyti, kad prieš liepos 7 d. galėtų atsižvelgti Chicagoje. Ta proga galės aplankyti ir Nepriklausomos Lietuvos paviljoną Tarpt. Chicago's parodoje ir dalyvauti Lietuvių tautinių šokių šventėje.

Gausiausia lietuvių išvyka
į gamtą

Linksmas, gražus pavasaris, pasipuošęs žalumynais ir žiedais, visiškai užviešpatavo gamtą. Kiekvienas po buvusios šalies ir nuobodžios žiemos dabar stengiasi "atsigriebti" ir tik galimybė atsiradus sprunka į atvirą orą atsikvėpti švelniu kvepiančiu laukų vėliu. Pirmą tokią didžiulę organizuotą lietuvių išvyką gamtos rengia dienraštis Naujienos birželio 9 d. žinomame Bučo sode, Willow Springs, Ill. Ten dabar neįstūdyta vešliai žaliuoja žolė ir žydinčios obelys teikia nepaprastai gražų vaizdą. Būdami Naujienų piknike ir sutikę savo senus pažįstamus, turėsime puikią aplinką jaukiai praleisti sekmadienio popietę. Taigi visi, kas tik galime, birželio 9 d. pasukime savo "armobilus" tais keliais, kurie veda į Bučo sodą — į Naujienų gegužinę-pikniką.

Sunkiai serga du veiklūs
lietuviai

Jau keletas savaičių, kaip St. Anthony ligoninėje, So. California ir 19th Street, guoli gydomas žinomas veiklus organizacijų valdybų narys Joe Baličas. Žmogus, kuris

nepaprastai savo jėgas yra paskyręs lietuviškai organizuotai veiklai. Organizacijos jo pasigenda savo susirinkimuose ir parengimuose, nes juose visuomet sumaniai, gražiai J. Baličas atlikdavo pasiimtas pareigas.

Kitas veiklus lietuvis, organizacijų korespondentas Antanas Jusas, taip pat jau senokai gydosi minėtoje ligoninėje, todėl ir daugelis žinių apie organizacijų veiklą nepatenka spaudon, nes nėra kas jas perduoda.

Linkima J. Baličiui ir A. Jusui greičiau pasveikti ir vėl darbuotis su savo gerais pažįstamais lietuvių organizacijų veikloje.

Pinigai, loterija ir...
rožančiai

Lietuviai tėvai pranciškonai Kennebunkpore, Maine valstijoje, rugpiūčio 4 d. piknike Šv. Antano koplyčiai padidinti ruošia loteriją.

Tuo tikslu tėvai pranciškonai išsiuntinėjo loterijos knygetes su atitinkamu tėvo Jono Dyburio, OFM, pasirašytu laišku. Dovanų tarpe randame ir 20 rožančių su vandeniu iš Liurdo, Prancūzijoje. Tokie rožančiai yra religinė relikvija, todėl ar jie tinka leisti loterijos būdu? Loterijos bilietą gali nupirkti ir visai skirtingos religijos žmogus. Ką jis darytų ir kaip vertintų laimėjęs tokią dovaną?

Nuostabus dar ir kitas faktas. Tėvai pranciškonai šias loterijos bilietų knygetes jau išsiuntinėjo pereiną rudenį, ir niekas dėl šios loterijos laimikių sudėties savo nuomonės nepareikšė. Tačiau jeigu koks geradaris būtų paauglęs keletą rožančių loterijai, skirtai kad ir Balfo šalpos darbai paremti, tikėtume manim, tikintieji būtų sukėlę nepaprastą "perkūniją" už religinių "brostų išnevožimą". O dabar tylu ir ramu.

Paaugliai nenuoramos
trukdo poilį

Biznis, biznis ir dar kartą biznis mūsų krašto gerovę kelia ir kartu ją drumstą, kelia ir nepasitenkinimus. Štai gaminamos kad ir tokios vaikams petardos, kurias vaikai perka ir sprogdina. Tėdaro tai dienos laikas, ir gal niekas dėl to nieko nesakytų. Tačiau visa bėda, kad tokie paaugliai vaikai tas petardas salvėmis sprogdina apie 10-11 val. vakare ir trukdo po dienos darbų pavargusių žmonių poilį.

Chicago's policija yra labai aktyvi persekiojanti automobilius ir mėgsta prie jų prikišti kaip musė prie medaus. Tai yra neblogo, bet ji turėtų daugiau dėmesio kreipti ir į kitas įstatymų vykdymo sritis.

Priegriebti reikėtų švaros nesilaikancius, šunų savininkus, kurie savo šunims leidžia teršti miesto gatves, pieves ir parkus. Prižiūrėti labiau autobusų sustojimo vietas, kad moterims nakties metu važiuoti nebūtų tokia baisi rizika būti užpultoms, kaip dabar yra. Taipgi labai apgalvotina, kad teismai yra nepaprastai gailestingi visokiems išsigimėliams, kriminalistams ir kitokiems nusikaltėliams. Jie yra nepa-

NUSEKĖS VANDUO ŽADA BĖDŲ

Prie Neversia užtvankos (Catskill kalnuose) vanduo dėl sausos žiemos ir tokio pat pavasario nuseko net iki 68%. Toks vandens nusėdimas atsilieps ir šiaurės rytų valstybėse, net New Yorkas gali rudenį pajusti vandens trūkumą.

II-jai šokių šventei artėjant

Iki Antrosios JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių šventės belikus vos pusantro mėnesio (ji įvyks liepos 7 d.), rengėjų darbai kasdien didėja. Bilietus platintojai parduoda jau daugiau kaip mėnesį laiko. Iki šiol tėra išparduota tik keli šimtai, bet, žinant pirmosios šventės sėkmę ir mūsų tautiečių nerangumą, neskubėjimą, dėl šio nesibaigiančio, nors norintieji įsigyti geresnių bilietus raginami paskubėti. Yra atspausdinta 7,200 bilietų. Jų kainos: \$6 (ložėse), \$5, \$4, \$3 ir \$2. Iš tolimesnių kolonijų pirmasis bilietas apsirūpino V. Kizlaitis iš Clevelando. (Užsakyti galima pas V. Grebliūną, 6941 S. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.)

Visoms tolimesnių vietovių šokių grupėms Chicago's meras R. J. Daily išsiuntinėjo garbės kvietimus. Pirmosios šokių šventės vadovas Bruno Shotas jau kuris laikas apvažinėja šventėje dalyvausiančias šokių grupes šokių suvienodinimo ir išlyginimo reikalais. Baigiamas paruošti ir šokių šventės leidinys—vadovas. Jame bus šokių paaiškinimai lietuvių ir anglų kalbomis, trumpi straipsniai apie lietuvių tautinius šokus, šventėje dalyvausiančių grupių nuotraukos bei aprašymai (dalyvaus 40 grupių), vadovas po Chicago ir kita naudinga informacija. Redaktorius—Donatas Bielskis. Dailininkė—Vida Kristolaitė. Spausdinama apie 5,000 egzempliorių. Kainuos \$1.00.

Nakvinių komisijai (pirmininkas Avižienius) jau prisiūsta daugelio grupių sąrašai. Kanadiečius šokėjus pasiėmė globoti ir apnakvinti Jaunimo Centro Studentų Ansamblys.

Anglų kalba spaudos ir informacijos komisija, kuriai vadovauja Leonas Narprastai švelniai baudžiami, ir šiuo atveju nukentė tik padorūs, geri Amerikos piliečiai.

J. J.-tis

Surengė Juozo Stilsono
mirties metines

Lietuvių Darbininkų Dros 7 kuopa gegužės 11 d. surengė savo buvusio veiklaus nario ir žymaus socialistų veikėjo Juozo Stilsono mirties metinių minėjimą, į kurį atsilankė velionio šeima ir, palyginti, ne toks gausus niujorkiečių būrys, koks galėjo atsilankyti. Iš toliau buvo atvykęs Jonas Hermas iš Sharpes, Fla., ir J. Sonda iš So. Bostono, Mass.

Minėjimui vadovavo kuopos pirm. Bronė Spūdienė. Jonas Vilkaitis, Kipras Bielinis ir kun. P. Dagys pasakė tokias progas tinkamas kalbas. Kalbėtojai pabrėžė velionio Juozo Stilsono nepaprastą veiklumą socialistų tarpe, jo didelį pareigingumą, organizatoriaus ir propagandininko sugebėjimus.

K. Bielinis tarp ko kita pasakė, kad žmogus, kuris nuosirdžiai savo klaidas pripažįsta, ypač turi būti gerbtinas. Toks buvo velionis J. Stilsonas. Jis, susizavėjęs komunizmu, buvo nuvykęs į Sovietų Sąjungą. Ten jis, pamatęs komunistų kuriamą "rojų", tuoj išsiblaivė, spruko iš jo ir, grįžęs į JAV, viešai prisipažino klaidę ir stojo kovon su komunizmu. Jis iš tos kovos nepasitraukė iki mirties.

K. Bielinis reikė pagelavimą, kad velionio veikla būtų plačiai aprašyta atskirame leidiny.

Po kalbų Pranas Stanco sudainavo porą dalykų, jam akomponavo Lilija Šateikienė.

Minėjimas buvo baigtas vaisėmis.

2-tis

LDD narių susirinkimas

Gegužės 12 d. įvyko vietos LDD kuopos narių eilinis susirinkimas. Buvo pasi

si instituto studentai. Ta proga suruosta ir Mažvydo raštų parodėlė, kurioje išstatyta 16 būdingiausių jo raštų nuotraukų. Išleistas liuksusinis, didelio formato, gerame popieriuje leidinys "Martynas Mažvydas", kuriame telpa Domo Veličkos įžanginis straipsnis, instituto studento Martyno Lekšo studijėlė apie Mažvydą, išstasys fotografuotas M. Mažvydo "Katekizmo" tekstas ir paaiškinimų žodynėlis. Iš viso 110 puslapių.

Pedagoginiam Institutui už šį kruopščiai atliktą darbą priklauso didelė ir pelnytų mūsų padėka ir pagarba.

Vėl veiks "Margučio"
radio valanda

Kuri laika tylėjusi "Margučio" radio valanda vėl pradės savo programas gegužės mėn. 20 dieną iš WTAQ radio stoties, La Grange, Ill. Si lietuvių itin pamėgta muzika Antano Vanagačio įsteigta lietuviška radio programa bus girdima penkis kartus savaitėje, nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30 - 9:30 val. vakare. Reikia džiaugtis! Gana tušti vakarai buvo pasidarę be "Margučio"...

A. S.

KAS NAUJO BROOKLYNE

daryti pranešimai apie mar-
gučių pobūvį ir J. Stilsono
minėjimą.

Visų susirinkusiųjų bendru pasisakymu laikytina, kad tiek margučių pobūvis, tiek J. Stilsono paminėjimas pasisekė, nors svečių buvo tikėtasi daugiau susilaukti.

Nutarta kitą LDD kuopos narių susirinkimą suaukėti tik rugpiūčio mėn.

Liepos 13 d. 3 val. prie Dariaus ir Girėno paminklo įvyks tų dviejų drąsiųjų laukinių Lietuvai skirtų žygio paminėjimas. Paraginti visi LDD nariai tose iškilmėse dalyvauti. LDD nariai buvo tie, kurie daug prisidėjo prie to skridimo rėmimo ir Dariaus Girėno paminklo statymo.

Tą paminėjimą ruošia Dariaus ir Girėno Paminklui Statyti Komitetas, kuris nežada likviduotis.

Tai pagirtinas sumanymas.

Birželio 16 d. bendromis lietuvių, latvių, estų organizacijų pajėgomis įvyks baisiojo birželio bolševikų suruotos žmonių medžioklės Sibiro vergijon sukakties minėjimas. LDD nariai žada visur ir visi atsilankyti.

Susirinkimui pirmininkavo Br. Spūdienė ir sekretoriavo A. Buivydienė.

Keleivio bendradarbis J. Buivydas po sėkmingos operacijos grįžo iš ligoninės.

LONG BEACH, CAL.

Idomus koncertas

Gegužės 25 d. 6 val. vak. Long Beach Lietuvių Klubas rengia koncertą—šupinį Machinist salėje, 728 Elm Ave., Long Beach, Calif. Programoje dalyvauja muzikai Marija ir Stasys Kalvačiai, aktorai Ona ir Andrius Mironai, solistas tenoras Vincas Šaras ir Long Beach Lietuvių Klubo choras, vadovaujamas muziko St. Kalvačio.

Klubo valdyba nuosirdžiai kviečia parengime dalyvauti Long Beach, Los Angeles ir kitų apylinkių lietuvių, jų bičiulių ir pažįstamus.

Bus šokiai, bufetas ir skanūs lietuviški valgiai.

Klubo valdyba

LAWRENCE, MASS.

Metinės pamaldos ir
gegužinė

Lietuvių tautinė Katalikų parapija kasmet iškilmingai švenčia Kapų puošimo dieną (Memorial Day). Jos kapinės yra prie North Lowell kelio Methuen.

Šiemet pamaldos bus gegužės 30 d., ketvirtadienį, 11 val. ryto Tautinėse kapinėse. Po pamaldų veiks skanių valgių bufetas, kuriam vadovaus prityrę šeiminingai Petras ir Marytė Kurgonai. Bus idomi meninė programa, šokiai, kuriuos vadovaus Stasys ir Vladislava Kandrutai. Be to, bus įvairių laimėjimų, kuriuos tvarkys pirm. Leopoldas Pieslak.

Visi yra prašomi tą dieną skirti mūsų ruošiamoms iškilmėms.

Kun. J. Gaspariūnas

ir

Parapijos Komitetas

JAU ISEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir, apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmečiu, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsiskiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvaniajį anglų kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrė parapijas. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsiskų katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kainą \$5.00; minkštais apdarais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

630 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

Gegužės 1-ją: valio, ura ir da zdravstvijet!

(E) Gegužės 1-ją pagal įprastą tvarką Lietuvos miestuose buvo organizuojami paradai, minėjimai, mitingai. Vilniaus Lenino aikštėje (b. Lukiškių) žygiuojant suvarytiems darbininkams, moksleivijai ir kt., tribūnoje stovėjo visi svarbieji partijos, valdžios pareigūnai su A. Sniečkom, J. Paleckiu ir M. Šumausku prie šakų. Pasak Vilniaus radijo, kiekviena kolona, pražygiavusi pro tribūną, sušukdavo tai valio, tai—ura ar da zdravstvijet. Žinoma, gegužės pirmosios proga darbininkai, kolchozininkai buvo verčiami visus planus viršyti, kelti darbo našumą.

Minėjo spaudos dieną, gyrėsi laikraščių platinimu

(E) Gegužės 5 dieną visoje Sovietijoje minint vadinamąją spaudos dieną (ji atžymima tik sovietuose ir rytų bloko kraštuose), apie spaudos vaidmenį plačiai rašė "Tiesa" ir kiti laikraščiai, skelbė Vilniaus radijas. Žinoma, keltas tik "komunistinis žodis" spaudoje, o daugiausia Lietuvai nusipelnusiais publicistais paskelbti Angarietis, Kapsukas, E. dukevičius, Požėla ir kt. Pagrindinis minėjimo tikslas—pabrėžti spaudos reikšmę, komunistiniai auklėjant gyventojus.

Ta pačia proga Lietuvos valdinė spauda gyrėsi ryšiais su skaitytojais (esą, laišku per dieną prisiunčiama 600) ir pakilusias tirazais. Skaitytojams priminta, kad "Tiesos" spausdinama 210,000 ir kad kiekvienam 1,000 Lietuvos gyventojų tenka po 800 periodinės spaudos.

Lietuvoje liaupsintas "legendarinis" Castro

(E) Pagal Maskvos taktiką, ir Lietuvoje, Kubos Castro viešėjimo dienomis Sovietijoje, skelbti platūs pranešimai apie viešnagę, spausdinti eilėraščiai "legendarinio didvyrio" garbei ir pan.

Pagal "Tiesą" (103 nr., geg. 1 d.) i Kubą siunčiamos (aišku, Maskvos nurodymais) tokios Lietuvos įmonėse pagamintos prekės: universalinės frezavimo ir gręžimo staklės, elektros motorai, radijo ir televizijos mazgų detalės, elektros skaitikliai, dūmų siurbiai, agregatai, stalinės gręžimo staklės, be to, su Kubą turįs ryšius keli mėsos kombinatai.

Kai nusikaltimai ima kartotis

(E) Kalbėdamas Lietuvos A. Sovieto diskusijose (nr. 95 "Tiesa") LKP CK sekret. A. Barauskas nusiskundė, kad jei nereaguojama į pažeidimus, jie ima kartotis. Štai kas įvyko šeduvos žemės ūkio technikum: spirtas, skirtas mokslo tikslams, buvo pradėtas naudoti gerimui ir net apmokėjimui už darbus. Valstybės lėšomis buvo apmokami asmeniniai telefono pasikabėjimai, elektros energija naudojama darbuotojų butuose... Viršnormatyvinės medžiagos buvusios nurašytos, paslėptos "judą sandėli" ir tai sudarė puikiausias sąlygas grobstymams.

Mirusieji gerbiami komunistiškai

(E) "Literatūra ir Menas" (14 nr.) paskelbė D. Gudelio laišką apie tai, kaip panevėžiečiai kuria "tradicijas". Mirusieji kariai, visuomenininkai (aišku, komunistai) kapinėse buvę gerbiami atitinkamu aktu, atlikus R. Roždestvenskio poemą "Requiem", R. Wagnerio gedulingą maršą, paskaicius S. Neries ir kitų poetų kūrybos. Dabar tikimasi, kad ir kitais metais mirusieji bus gerbiami nauju būdu. Vis dėlto pripažinta, kad civilinių laidojimo bei mirusių pagerbimo papročių sukūrimas pareikalaus daug pastangų, kantrumo ir takto.

Jaunimas "kaip papūgos lenkiasi, jei kas atkeliauo iš Vakarų"

(E) Dėl lietuviško jaunimo vakarietiško įtakų Jurbarko buvo suorganizuoti diskusiniai pasisakymai (74 nr. "Komjaunimo Tiesa"). Esą, buvo piktintasi kai kurių jaunųjų anoniminiais pasisakymais, pvz.: "Aš gyvenau tik kartą ir noriu, kad mano gyvenimas būtų kuo lengvesnis. Duokite man pinigų..." O ką jaunuliai darys su pinigais? Kiti jį atskakė: "Geriausiu atveju išleis užsienietiškiems skudrams ir užavimui". Vienas Jurbarko jaunuolis, Algis, aiškino: "Mums patiko... stilingi drabužiai, džiaz muzika, vakarietiški šokiai. Argi palyginsi mūsų batus su importiniais? Tuo tarpu patikimieji Algiiui nurodė: "Kai kurie žmonės dusdami giria Vakarus. Bet reikia būti aklam ir nematyti Vakaruose nedarbo, lūšnų, paprastų žmonių, pasmerktų skurdžiam egzistavimui, tragedijai... Vėl kiti jaunuliai atsėvė: "Kas tiesa, tai tiesa. Kartais mūsų produkcijos kokybė esti bloga..." Pokalbyje skundėsi ir jurbarkietės merginos: "Iš šokių dažnokai kai kurie vaikinai ateina įkaušę, o mes apsipratome su tokia padėtimi. Juk tai abejingumas..."

Ekranus užplūsta blankūs, žalingi kūrinių...

(E) Maskvoje vykusiame Sovietų S-gos kinematografijos darbuotojų s-gos plenumo dalyvavęs A. Vėslas savo įspūdžiuose (plg. "Lit. ir Menas", 17 nr., bal. 27) nurodė, kad plenumo nusiskusta, jog i ekranus "tebeplyšta blankūs, lėkšti, nereikšmingi, o neretai ir idėjiškai žalingi, pretenzingai manieringi kūrinių". Negebesni reikalai ne tik su gruzinų ar moldavų filmais, bet ir lietuviškosios kinematografijos srity. Vėslas čia meta kaltinimą: lietuviški filmai esą idėjiškai ydingi, meniška skurdūs, pseudonovatoriški. Tokiai padėčiai esant, sunku patikėti Vėslui džiaugsmui, kad, galimas dalykas, i Maskvoje vasarą rengiamą III-į tarptautinį filmų festivalį busias siunčiamas Lietuvoje pagamintas R. Vabalo režisuotas filmas "Žingsniai naktį".

Ks. Sakalauskas-Vanagėlio 100-sios gimimo metinės

(E) Balandžio mėn. ir Lietuvoje paminėtos Ksavaro Sakalauskas - Vanagėlio

100-sios gimimo metinės.

1938 m. Varšuvoje miręs, Lenkijoje 35 metus išgyvenęs pedagogas, aušrininkas, rašytojas, žinomojo "Kur banguoja Nemunėlis" autorius, kaip dabar nurodė Vilniaus "Literatūra ir Menas" (17 nr.), visą laiką palaikė glaudžius ryšius su lietuvių literatūra, aktyviai dalyvavo Lietuvos visuomenės gyvenime. Vilniškis laikraštis, žinoma, nieko nemini, kad Ks. Sakalauskas yra platinęs "Aušrą", "Šviesą", rasi-nėjo dar 1883 m. "Aušrai", o 1905 m., atstovaudamas Lomžos lietuviams, dalyvavo Didžiajame Vilniaus seime. Dauguma 20 amž. pradžioje mokyklų chrestomatijose bei skaitiniuose idėta pasakėčių, eilėraščių, apsakymėlių priklausė Sakalauskui plunksnai. Dabar Vilniaus laikraštis tegalėjo pasiguosti, kad prieš 100 metų gimęs rašytojas nevengęs atskleisti socialinius prieštaravimus, kad jis stiprinęs "realistines" lietuvių literatūros pozicijas, pagaliau pripažinta, kad kai kurie Vanagėlio posmai "savo nuosirdumu ir išraiškumu prilygsta liudies dainoms ir iki pat mūsų dienų gyvi liaudyje." O "Tiesos" (100 nr.) korespondentas pas Vanagėlį rado nemuoseklumą, jis esąs neatskleidęs gilesnių socialinių prieštaravimų...

Elektrėnuose — 3,000 gyv.

(E) Balandžio 19 d. Elektrėnų miesteliui sukakus vieneriems metams (pernai šitai naujam miesteliui, netoli Vienio, buvo suteiktas toks vardas), toji sukaktis paminėta spaudoje, per Vilniaus radiją. Esą, pusė miesto gyventojų kasdien miestą palieka, vyksta aptarnauti šiluminės elektros stoties agregato. Dabar Elektrėnuose esą apie 700 butų "su visais patogumais", o gyventojų—daugiau kaip 3,000.

Lietuvoje klausima—Kur gauti plokštelių?

(E) Lietuvoje susirūpinta klasikinės muzikos plokštelių trūkumu. Pasirodo, estradinės (lengvosios) muzikos plokštelių netruksta, bet m. ž. žesniuose miestuose sunku gauti plokštelių su Beethoveno, Čaikovskio ir kt. kompozitorių kūryba. Lietukuose "Literatūros ir Meno" savaitraščiui (16 nr.) skaitytojai nusiskundė, kad tik radijo bangomis galima išgirsti M. K. Čiurlionio "Miską" ar "Jūrą", jo fortepioninius preludus ar harmonizuotas liudies dainas. Veltui muzikos mylėtojai ieško Čiurlionio muzikos įrašų Vilniuje ir Kaune, be to, pasigendama ir plokštelių su Kipro Petrausko, Antano Sodeikos, A. Aleksandro Staskevičiūtės įdainuotomis arijomis ar dainomis.

Lietuvos pušis auganti ir šiaurėje

(E) Vilniaus radijas pranešė, kad Lietuvos pušis puikiausiai galinti augti ir tolimoje šiaurėje. Lietuvos miškininkai pasiuntę pušų sėklų Karijės miškų ūkiui. O iš Šiaulių, Ignalinos, Akmenės, Kauno miškų tokių sėklų siuntos iškeliauvos į Latviją. Estiją ir toliau į šiaurę. Jeigu jauties visai nelaimingas, visuomet skundiesi savo aplinkybėmis, savo sunkiu likimu, savo neturtu, neužmiršk, kad tūkstančiai žmonių būtų laimingi, jei galėtų gyventi tavo būklėje.

O. Swett Marden

RODO POLICIJOS SUMUŠTUS PEČIUS

Komikas Dick Gregory, dalyvavęs negrų demonstracijoje Birmingham, Ala., buvo suimtas, gerokai policijos apsaugos. Sugrįžęs į Chicago, rodo savo pečius daktarui.

Lietuvių visuomenei

Gražus birželio mėnuo lietuvių tautos istorijoje paženklintas tragiškais įvykiais. 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjunga, sulaužydama visas tarp jos ir Lietuvos padarytas sutartis, karine jėga okupavo Lietuvą ir primetė lietuviams baisųjį komunistinį režimą. Lietuva neteko laisvės. Prasidėjo skurdas, vargas ir rusiškas bolševikinis terorizmas.

Metams pralinkus, 1940 m. birželio 13-14 dienomis lietuvių sukrėtė naujas okupanto paruoštas smūgis — pradėtas pačios lietuvių tautos fizinis naikinimas. Nakties metu tūkstančiai ramių Lietuvos gyventojų miestuose ir kaimuose buvo ginkluotų okupantų apsupti ir suminti. Lopsiuose begulį kūdikiai ir paliegaliai seneliai buvo sugrūsti į gyvulinius vagonus. Ligoninės gulį ligoniai ir tie nebuvo palikti ramybėje. Tėvai atskirti nuo vaikų, žmonos nuo vyrų sunkiai įsivaizduojamose sąlygose buvo išgabenti nežinomam likimui į kalėjimus, į koncentracijos stovyklas, į tolimas Lėdiniuotojo vandenyno sritis, kur varge ir kančiose didžioji jų dalis baigė savo dienas. Saujelė mūsų brolių ir seserų teliko gyvų ir dabar iš jų laišku ir vieno kito čia atvykusių sužinome, jog lietuvių kapais nusėtas Sibiras, Altajaus kraštas ir kitos Rusijos sritys.

Tie baisūs sužvejusių bolševikų veiksmams amžiams neišdils iš lietuvių tautos kančių istorijos.

Aprimus karo veiksmais ir bolševikams vėl okupavus Lietuvą, buvo pakartoti tie patys nusikaltimai — vėl LAND.

tūkstančiai mūsų tautiečių išvežta mirti ir tūkstančiai nužudyta krašte.

Ivairiomis formomis ir priedanga, neva savanoriškiems darbams ir pan., okupantas vykdė lietuvių tautos naikinimą iki šiai dienai.

Kad nuslėptų savo nusikaltimus, okupanto agentai laisvame pasaulyje dar stengiasi apšmeižti mūsų veikėjus.

Mes, laisvėje būdami, negalime tylėti dėl okupanto vykdomo lietuvių tautos naikinimo.

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visas patriotes organizacijas ir plačiąją lietuvių visuomenę ruošti tu tragiškų įvykių paminėjimus, pagerbti žuvusius mūsų tautos kankinius, pasmerkti okupantą ir faktai nušviesti jo nusikaltimus, prašyti JAV vyriausybę daryti žygius sustabdyti lietuvių tautos naikinimą ir užtarti kankinamą Lietuvai atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Suburkime savo jėgas, minėdami šias tragiškas lietuviams dienas, ir negailėkime savo pastangų nei aukų kovoję už lietuvių tautos vergijos pašalinimą. Chicago, 1963. V. 8.

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba

MUSŲ ATSTOVO ANGLIJOJE NAUJAS ADRESAS

J. VENCKUNAS
33 CAIRNLEA CRASCENT
BELLSHILL
LANARKSHIRE, SCOTLAND.

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

- Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikštais viršelais kaina \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršelais su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00. Perkant abi dalis kaina tik \$6.50
- Dan Kuraičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiams. Kaina \$3.00
- Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietai virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00
- Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teysnas, 31 psl. 50 cent.
- Cicagietės Įspūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00
- Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00
- M. Žoščenkos Satyrinės novelės, vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina \$2.00

Sunku naujas tradicijas kurti

(E) Komunistai Lietuvoje susirūpinę naujųjų, bolševikinių tradicijų kūrimu. Spaudoje tam reikalui skaitytųjų pasisakymams nemaža vietos paskyrė "Literatūros ir Meno" savaitraštis, baltandžio mėn. viduryje suorganizavęs specialų pokalbį tiek apie naujas tradicijas, tiek ir apie ateistines, priešreligines propagandas kelius, uždavinius (Plg. "Literatūra ir Menas", nr. 17, bal. 27 d.). Pokalbyje dalyvavę lietuvių liaudies kūrybos, istorijos ir etnografijos žinovai, ateistiniai agitatoriai bei kultūros darbuotojai, saviveiklininkai, jau pačioje pradžioje (pedagoginio inst. dėst. P. Pečiūros žodžiais) pripažino, kad tas naujas, komunistines tradicijas Lietuvoje įvesti nevyksta, kad jos dažniausiai pažymimos atsitiktinai ar net ir visai užmiršamos. Net dažnai niekas nežino, kaip rengti tas naujas šventes. Joms sudaryti pasiūlyta nustatyti tvirtas kalendorines datas.

Kiti nurodė, kad nesą galima sutikti su tais, kurie siūlo kurti naujas tradicijas, atmesdami turtingą praeities tradicijų palikimą. Reikia, pabrėžta, atrinkti tai, ką liaudis per ištisas epochas esanti sukūrusi gero, šviesaus, ir visa tai pritaikinti šiai dienai. Doc. Z. Slaviūnas, iš pedagoginio instituto, kalbėjo, kad jo nuomone, reikia atmeti nepriimtinas senąsias tradicijas, reikia atrankos ir, esą, reikia duoti papročių, tradicijų pakaitalą, kuris padėtų ugdyti komunistinę etiką ir moralę... Tas pats Slaviūnas dar nusiskundė, kad Lietuvoje dar esama maža spausdintų liaudies kūrybos, papročių šaltinių, kad čia tenka traukti talkon Mokslių akademiją, rašytojai, dailininkai, kad specialus centras turis rūpintis naujų tradicijų puoselėjimo klausimais. Dar jis pabrėžė, kad tos naujos tradicijos neturėtų įgauti kosmopolitinio pobūdžio neigiamą prasmę, tai jos turėtų būti siejamos su liaudiškomis-tautinėmis tradicijomis.

A. Vyšniauskaitė, istorijos mokslų kandidatė, nusiskundė, kad neturima senųjų papročių rinkinių ir kad politinės ir moksline literatūros leidykla jau nuo seniau delsia išleisti jai įteiktą panašaus pobūdžio knygą... Esanti tik Istorijos instituto Archeologijos-etnografijos sektoriaus paruošta knyga "Lietuvių etnografijos bruožai".

Naujomis tradicijomis susirūpinę aptarė ir naujųjų vestuvių, laidotuvių papročius. Nusiskusta: vadinamos komjaunuoliškos vestuvės dažnai būna šabloniškos, neįdomios. Laidotuvių papročiai, pasirodė, esą viena jautriausių vietų, nes, esą, kaip tik čia "su savo paslaugomis dažniausiai skverbiasi bažnyčia".

Daryti priekaištai Lietuvoje kuriantiems rašytojams, poetams, kompozitoriams. Vis trūksta gerų proginų dainų, muzikos. Pasak Liaudies meno rūmų direktoriaus S. Sverdiolo, kai užpernai buvęs paskelbtas proginų dainų konkursas, tai jame dalyvavo tik vienas po-

etas... Kraštotyrininkų d-jos pirm. A. Stravinskis manė, kad daug galėtų padaryti, ugdydami naujas tradicijas, tos draugijos nariai, o žurnalo "Meno saviveikla" redakcijos atstovas A. Vengris išskėlė būdingą dalyką — kultūrinis darbas kol kas Lietuvoj nesą reikiamai su-derintas.

Prieita nuomonė, kad reikalinga kurti organizacinis centras, kad tenka ieškoti, tradicijas kuriant, subtilių formų... Pajudėta tik mirusių pagerbimo srityje, nes, esą, šiuo metu Kultūros ministerijoje jau ruošiamas Mirusiųjų dienos paminėjimo projektas. Jau kitas klausimas, ar tas projektas pavyks įgyvendinti tikrovėje.

PAVERGTUJŲ REIKALAVIMAI

Tris dienas posėdžiavusi Strasbūre Pavergtųjų Seimo Konferencija gegužės 7 d. baigėsi, priimdama atsiskaitymą i Vakarų Europą. Pavergtųjų Seimas reikalauja:

1. Kad Vakarų Europa visose konferencijose, kuriose dalyvauja Sovietų Sąjunga, keltų tautų apsisprendimo teisės vykdymą Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Esiujoje, Latvijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Rumunijoje ir Vengrijoje.
 2. Kad pasipriešint Sovietų siekimams pagal vadinamą salami taktiką sutvirtinti Kremliaus padėtį atskirų tarptautinių problemų atšvilgiu, kaip V. Berlynas ir pan., ir kad pateiktų visoms iš 2-jo pasaulinio karo kilioms problemoms spręsti planą, paremtą tautų apsisprendimo teisėmis ir asmens laisvėmis.
 3. Kad pasirūpintų įrašyti i Jungtinių Tautų piliaties kiekvienos sesijos darbų eilę Centro ir Rytų Europos tautų apsisprendimo klausimą, kol tam sprendimui bus sudarytos laisvos sąlygos, ir kad pareikalautų Jungtines Tautas įpareigoti savo Komisiją Kolonializmui Likviduoti, kad ji pasirūpintų 1960.12.14 Jungtinių Tautų nutarimą kolonializmo klausimu vykdyti Centro ir Rytų Europoje. Ir pagaliau —
 4. Kad Vakarų Europa suilaikytų nuo bet kurių veiksmų, kurie tiesiog ar netiesiog sutvirtintų sovietinį viešpatavimą ir dabartinę padėtį Centro ir Rytų Europoje. NATO narių i vadinamo Varšuvos pakto dalyvių tarpusavio nepuolimo sutartis, jei tokia būtų, tikriausiai Centro ir Rytų Europoje būtų suprasta kaip nuolaida Kremliui pavergtosios Europos sąskaita.
- Savo atsisaukime Pavergtųjų Seimas pabrėžė Europos ir jos laisvės nedalumą i Centro bei Rytų Europos reikšmę Rytų-Vakarų santykiams ir jos priklausomumą Vakarų kultūrai.

Kor.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIŠ \$4.00, KIETAIS—\$5.00

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Matai, Maiki, aš jau kas dar savo nuomonės nepasakė.

— Gerai, tėve, gerai, kad neužsimiegojai.

— Atėjau biskį anksčiau, ba pereitą sykį žadėjai man daugiau pavirozyti. kodėl svietas durnavoja. Taigi, koman, papasakok, kodėl žmonės negali gyventi taikoje, kaip Dievo pasakytą?

— Jeigu tėvas tiki, kad Dievas yra prisakęs žmonėms gyventi su taiga, tai paaiškink man, kam nešiojiesi patsai kardą prisijusęs?

— Tas, Maiki, tai dėl mados.

— Bet kiekviena mada, tėve, turi tikslą. Pasakyk, koks kardo tikslas?

— Maiki, tu prie mano zbrajus nesikabinėk. Verčiau pasakyk man, kodėl Birminghamo mieste nigeriai susibuntavojo?

— Jie pradėjo protestuoti prieš baltveidžius, kurie nepripažįsta jiems lygių teisių. Pradėjo rengti gatvės protesto demonstracijas, ir dėl to kilo sumišimų.

— Tai kokių teisių jie nori?

— Jie nori, kad jiems būtų leista naudotis baltveidžių restoranais, toiletais, kad duotų geresnių darbų fabrikuose ir taip toliau.

— Na, ar tai dabar tenai restoranų ir toiletų nigeriams nėra?

— Bet jie nenori, tėve, kad tokios vietos būtų jiems atskiros.

— O kodėl jie to nenori?

— Todėl, tėve, kad tokia tvarka įžeidžia jų savijautą. Jie yra labai jautrūs. Jie žino, kad baltveidžiai laiko save aukštesne rase, geresne žmonių veisle, ir tas juos įžeidžia. Jų sąmonėje kyla neapykantą baltajam žmogui. Kai niekas jų nekursto, jie kenčia tylėdami. Bet kai agitatoriai pradeda juos kurstyti ir organizuoti demonstracijas, o policija neleidžia, prasideda riaušės. O gatvinė spauda išpučia iš to didžiausių sensacijų, kad publika daugiau pirktų laikraščių, ir gaunasi kilaus vaizdas.

— Nu, tai pasakyk, kas čia kaltas?

— Tai yra klausimas, tėve, kurio turbūt nei Saliamono galva neišspręstų. Jis buvo svarstomas Vyriausiam Tribunole, bet ir tas kol

— Iš tikrųjų, tėve, viena jų organizacija to ir siekia. Ji vadinasi "Black Muslims". Ji nepripažįsta tiems negrams, kurie kovoja už vadinamąją "integraciją", mišrias mokyklas, valgyklas ir tt. Pereitą savaitę jos vadai Malcolm pasmerkė negrų kun. Martyną L. Kingą už vaikų naudojimą Birminghamo riaušėse. Esą, toks žmogus negali būti juodveidžių vadas, kuris į pirmąją kovos liniją varo mažus vaikus, kad už jų nugaros galėtų pats pasislėpti. Malcolm sako, kad negrai turi kovoti ne už teisę dalyvauti drauge su baltvaisiais, bet už baltosios rasės nugalėjimą ir juodos Amerikos įkūrimą.

— O kaip didelė ta mislimų susaidė?

— Tikrai niekas nežino, tėve, nes tai pusiau slapta organizacija, tačiau yra spėjama, kad ji gali turėti apie ketvirtį milijono narių. Tai yra fanatiškiausia juodųjų rasistų grupė, panaši į Afrikos teroristinę Mau-Mau, kuri žudo baltveidžius.

— Kaip atrodo, Maiki, tai pakajaus ant svieto niekad nebus.

— Retas lietuvis ūkininkas, planuodamas, ką pavasarį sės, nebus parinkęs žemės linui drėgnesnė vietoj, geriausia, kur į dirvą bus priartė pievos, o žemėje yra derlingų syvų atsargų. Ir pasėjęs neužmiršta sėjos lankyti, lankydamas Dievui paprašyti, kad vis palytų, kad ir nedaug, nes sudygę ir šepetin suaugę linai savo tankumynėje moka ir patys drėgmę palaikyti.

Kai linai jau išaugo ir nužydėjo, melynų kilimų pajaidindami vasarąjus margumyną, jie žaliąją spalvą pradeda keisti tirstai ruda, atsirandanti nuo pribrendusių sėmenų galvutė.

Ateina laikas linus rauti. Tai sunkus moterų darbas vis susilenkus pėdus risti, juos namo vežti.

Čia prasideda lino apdirbimas. Lino pėdus reikia nušukuoti, nukirsti sėmenų galvutes, — tai vyru darbas. Nukirstas sėmenų galvutes tada reikia sužarstyti, kad išsistovėtų. O nušukuotus linus reikia pamerkti. Markoje liną išlaikyti porą savaičių apysilčiam, kiek galint dumblinam vandeny, kad jis "išrūgtų", kad jo pluoštai atsiskirtų nuo šiaudo. Markoje vyksta svarbus vyksmas. Kaip linas markoje "išrūgtų", toks bus ir jo pluoštai, geriausi atveju kaip silkinis. Kiek markoje liną laikyti, tegali nustatyti gerai patyręs ūkininkas.

Iš markos ištrauktus linus reikia pakloti ant rugienų ar ant pievos, kad "išsiklojėtų", kitaip tariant, kad iš-

Tur būt joks kitas lietuvių augiramas augalas nėra reikalingas tiek darbo, tiek rūpesčio ir net meilės, kiek linas. Ir kai tas vyko šimtmečiais, vyko sąmoningai, nes kiekvienas lietuvis suprato, kad be lino greit pasiliksi be marškinių ir be kelnų. Juk kiekviena motutė, dukrą palydėdama į platųjį pasaulį naujo gyvenimo gyventi ir naujos šeimos kurti, ne kitaip patykdavo ją, kaip su gražiais raštais išmargintu "kupučiu", o tame kupure buvo pilna lino visokio audeklo rietinių pavidale, kad net keli vyrai vos tegalėdavo jį į vežimą įkelti.

Tai įrodymas, kad lietuviai, tėvu ir motina pradedant ir vaikais baigiant, visi buvo neišskiriamai su linu suaugę.

Ir aš, dar vaikas būdamas, tą lino meilę gavau pažinti ir bent kuo prisidėti prie lino apdirbimo, jo paruošimo. Apie tai ir noriu čia jaunesniems papasakoti.

Retas lietuvis ūkininkas, planuodamas, ką pavasarį sės, nebus parinkęs žemės linui drėgnesnė vietoj, geriausia, kur į dirvą bus priartė pievos, o žemėje yra derlingų syvų atsargų. Ir pasėjęs neužmiršta sėjos lankyti, lankydamas Dievui paprašyti, kad vis palytų, kad ir nedaug, nes sudygę ir šepetin suaugę linai savo tankumynėje moka ir patys drėgmę palaikyti.

Kai linai jau išaugo ir nužydėjo, melynų kilimų pajaidindami vasarąjus margumyną, jie žaliąją spalvą pradeda keisti tirstai ruda, atsirandanti nuo pribrendusių sėmenų galvutė.

Ateina laikas linus rauti. Tai sunkus moterų darbas vis susilenkus pėdus risti, juos namo vežti.

Čia prasideda lino apdirbimas. Lino pėdus reikia nušukuoti, nukirsti sėmenų galvutes, — tai vyru darbas. Nukirstas sėmenų galvutes tada reikia sužarstyti, kad išsistovėtų. O nušukuotus linus reikia pamerkti. Markoje liną išlaikyti porą savaičių apysilčiam, kiek galint dumblinam vandeny, kad jis "išrūgtų", kad jo pluoštai atsiskirtų nuo šiaudo. Markoje vyksta svarbus vyksmas. Kaip linas markoje "išrūgtų", toks bus ir jo pluoštai, geriausi atveju kaip silkinis. Kiek markoje liną laikyti, tegali nustatyti gerai patyręs ūkininkas.

Iš markos ištrauktus linus reikia pakloti ant rugienų ar ant pievos, kad "išsiklojėtų", kitaip tariant, kad iš-

Šioji byla laikoma stambiausiu pokariniame laikotarpyje. Numatoma iškviesti 251 liudytoja. Vokiečių prokuratūra ligi šiol apklausinėjo daugiau kaip 1,300 buvusių stovyklos kalinių, gyvenančių Vokietijoje ar užsienyje. Tik šių parodymai sudaro apie 20,000 lapų. Siekiama atsakyti į klausimus, kaip daug Auschwitzo stovykloje sunaikinta žmonių (daugiausia žydų tautybės), jau rodo tai, kad aukų priskaičiuojama daugiau kaip šimtai tūkstančių, kai kuriais duomenimis tas skaičius siekia net du milijonus ir daugiau.

— Ar gavo už tai džėlos?

— Ne, tėve. Teisme jis pasakė taip: Aš nieko prieš juodąją rasę neturiu ir jos teisių neniekinu, bet aš esu priverstas tą iškalbą lange laikyti, nes kitaip baltveidžiai neateina pas mane skustis, o jų čia daugiau, negu juodveidžių. Todėl aš turiu pataikauti baltveidžiam. Man reikia užsidirbti duonos vaikams ir teismas pripažino jam teisę.

— O kaip tu rokuoji, Maiki, kiek iš viso Amerikoje galėtų būti nigerių?

— Tėvas, turbūt, norėtum žinoti, kiek jų yra, o ne kiek jų galėtų būti?

— Jes, vaikel, kiek jų yra?

— Jų yra apie 20,000,000, tėve.

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

— Tai kodėl jie neišrenka nigerio Amerikos prezidentu?

Linelių sėsimė

J. KAMINSKAS

Tur būt joks kitas lietuvių augiramas augalas nėra reikalingas tiek darbo, tiek rūpesčio ir net meilės, kiek linas. Ir kai tas vyko šimtmečiais, vyko sąmoningai, nes kiekvienas lietuvis suprato, kad be lino greit pasiliksi be marškinių ir be kelnų. Juk kiekviena motutė, dukrą palydėdama į platųjį pasaulį naujo gyvenimo gyventi ir naujos šeimos kurti, ne kitaip patykdavo ją, kaip su gražiais raštais išmargintu "kupučiu", o tame kupure buvo pilna lino visokio audeklo rietinių pavidale, kad net keli vyrai vos tegalėdavo jį į vežimą įkelti.

Tai įrodymas, kad lietuviai, tėvu ir motina pradedant ir vaikais baigiant, visi buvo neišskiriamai su linu suaugę.

Ir aš, dar vaikas būdamas, tą lino meilę gavau pažinti ir bent kuo prisidėti prie lino apdirbimo, jo paruošimo. Apie tai ir noriu čia jaunesniems papasakoti.

Retas lietuvis ūkininkas, planuodamas, ką pavasarį sės, nebus parinkęs žemės linui drėgnesnė vietoj, geriausia, kur į dirvą bus priartė pievos, o žemėje yra derlingų syvų atsargų. Ir pasėjęs neužmiršta sėjos lankyti, lankydamas Dievui paprašyti, kad vis palytų, kad ir nedaug, nes sudygę ir šepetin suaugę linai savo tankumynėje moka ir patys drėgmę palaikyti.

Kai linai jau išaugo ir nužydėjo, melynų kilimų pajaidindami vasarąjus margumyną, jie žaliąją spalvą pradeda keisti tirstai ruda, atsirandanti nuo pribrendusių sėmenų galvutė.

Ateina laikas linus rauti. Tai sunkus moterų darbas vis susilenkus pėdus risti, juos namo vežti.

Čia prasideda lino apdirbimas. Lino pėdus reikia nušukuoti, nukirsti sėmenų galvutes, — tai vyru darbas. Nukirstas sėmenų galvutes tada reikia sužarstyti, kad išsistovėtų. O nušukuotus linus reikia pamerkti. Markoje liną išlaikyti porą savaičių apysilčiam, kiek galint dumblinam vandeny, kad jis "išrūgtų", kad jo pluoštai atsiskirtų nuo šiaudo. Markoje vyksta svarbus vyksmas. Kaip linas markoje "išrūgtų", toks bus ir jo pluoštai, geriausi atveju kaip silkinis. Kiek markoje liną laikyti, tegali nustatyti gerai patyręs ūkininkas.

Iš markos ištrauktus linus reikia pakloti ant rugienų ar ant pievos, kad "išsiklojėtų", kitaip tariant, kad iš-

Mano tėvelis buvo pažangai labai palankus žmogus. Kiek tik atsimeinu, jis bene pirmasis reformavo kaimiškas akėčias, panaudodamas medinių virbalų vietoje geležinius; jis leido mano broliui Jorui rugius kirsti kad ir trumpu dalgiu ir tuo būdu nuvainikuoti piautuvą; jis palankiai pažūrėjo, kai aš, dar studentas būdamas, padovanojau savo antram broliui MacCormick firmos rugių kertamąją mašiną; jis pirmutinis mūsų kaime gal ir apylinkėje pradėjo ant rugių "zuperi" sėti; jis pirmasis visoje apylinkėje pastatė dvejų jaujų linamynę, pribaigdamas primityvų, tikrai ranka veikiamą mintuvą. Toje linamynėje buvo dvi jaujos, tik sienose prakirstais langučiais apšviečiamos, su didelėmis duobėmis leistomis ir iš molio krėtomis krosnimis, tik tada kūrenamomis, kai reikėjo gerai išdžiointi sausakimšai prikrautas jaujas.

Tos jaujos man, vaikui, visuomet keldavo baimės: juk tai galėjo būti patogiasios vietos visokiems velniams veistis.

Pagrindinis linamynės įrengimas tilpo pastate tarp jaujų. Tai buvo dvejų medinių krumplyuotų velenų bendros geležinės stangos iš medžio sukuriamų staklių, kurios savo mediniais dantimis pagaudavo nuolat jiems paruošiamus ir nuolat į besotę jų burną brukamas linų saujas, kurias jie mielai su triuškindavo ir po to jau minkštas išspaudydavo padavėjoms. Jei linų saują, pro velenus praėjusi, dar rodė kiek pasipriešinimo, buvo dar kieta, ji gaudavo dar kartą suspažinti su veleno mediniais dantimis ir tada jau visai "sulepsinta", eida-vo gulti su kitomis saujomis į šimintų linų punda.

Bet reikėjo, kad velenai suktyti. Tai darydavo arklio sukamas manežas. O kad arklys manežą suktytų, reikėdavo jį nuolat pavaryti. Visoje šitoje "mašinerijoje" atsirado darbo ir man—bėriuokio vartytojo darbas. Tam nebuvo reikalinga didelio mokslo, tereikėjo turėti botagėlį ar rykštę.

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

IR JAM PUOKSTELE

Aktoirui Cesar Romero pri-sega gėlių puokstėlę, prieš jam išvykstant į Ispaniją. New Yorke jis dalyvaus šių metų rudens ir 1954 m. pavasario madų parodoje.

Vėlyvą rudenį, sniegui dar nepasirodant, prasidėdavo linų mynimų sezonas. Visų pirma į jaują ėjo savo linai. Tai buvo ir man, gal tik kokių 6 metų pipirui, darbo pradžia. Kai linų mynimui buvo mobilizuojama visa šeima ir namie bepalykldavo motulė laiku pusryčiams pagaminti, tekdavo ir man anksti keltis, dar iš karto ne visai gerai matant pasaulį. Bet buvo linksma, ypač kad linamynėje buvo visi savi.

Tuoju sėsdavau ant manėžo prie pat bėriuokio uodegos. Su bėriuoku buvau geru draugu ir, jei kartais jam sušėdavo botagų, tai ne be reikalo. Ir jis tai žinojo.

Manežas sukosi palengva. Staklės migdydamos užė, žibalinė lempa skriejo silpnoką šviesą, ir būtų buvę visai ramu, jei ne vienas dalykas. Manežas besisukdamas darė ratą. Tame rate man buvo viena įtariama vieta, itin tamsus kampas. Kai jį pasiekdavau, lengvas šurpas, kildamas pro blauzdas, nukidavo net ligi nugaros: ar nėra tame kampe vėlių ir ar jų kuris manęs čia nenu-ters.

Tada aš pajausdavau artumą su bėriuoku, — jis manęs neisduos. Daug kartų apsisuko manežas, pranešdamas mane pro tą kampą, ir vėlių garbei turiau pasakyti, kad nė vienas jų manęs negriebė.

Kai jauja baigta minti, ir aš kartu su visais linksmais bėgdavau namo, žinodamas, kad ten ir manęs laukia šilti ir taurus įmerkiti blynai. Bėgdavo ir mano vyresnioji sesutė Antosė, visa dulkėta, bet džiaugsmingai žibanti, sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

Kai pavasario dienos tapo ilgesnės, saulutė dažniau pasišiūrėdavo pro mūsų langą, gryčion iškraustydavo staklės, mestuvų palydėtos. Čia prasidėdavo naujas gyvenimas. Staklėse vis kas nors sėdėdavo ilgas valandas. Vyriausioji audimo meistrė buvo mano motulė. Ją vis pakeisdavo mano vyresnioji sesuo, būsimoji Petniūnienė, perėmusi iš motinos josios mokslo. Ir tik tada, kai į staklės būdavo įriestas pa-

Mano pažintis su linu toli gražu nesibaigė linamynėje. Kai sulaukiau ilgų žiemos vakarų, turėjau prižiūrėti "diedą", kad balana jo dantyse gerai šviestų, kad moterys galėtų liną verpti ir pasiruoti pavasariui.

MOTERŲ SKYRIUS

KIPRAS BIELINIS

Teroro ir vergijos ipmerija

(Tęsinys)

Kravcovas ir viena ir kitą uždare spintose. Vakare Boikovą ištraukė iš spintos. Jis lyg per sapną nugirdo žmogaus chalatę pasakojimą:

— Nutraukite stovėjimą, drauge tardytojau, jis neišlaikys. . . Pažiūrėkite į jo akis. Tardomasis lėtai išprotėja. Jis gi, jei neklystu, jums dar reikalingas?

Nepaisydamas Ostroverchovo pikty grasinimų, Boikovas galvos linkerėjimu buvo sutikęs pasirašyti, bet dėl visiško nusilpimo to padaryti nepajėgė. Jis išstovėjo spintoje 8 paras. „Juodojo krankliu“ be sąmonės buvo nuvežtas į kalėjimą. Bolkovas buvo įgrūstas į tą pačią vietutę, iš kurios buvo paimtas.

Atsigavusį Boikovą nugalbėno į Piatigorsko kalėjimą ir patalpino kriminalinių kameroje. Ir tai buvo padaryta sąmoningai keršto sumetimais politiniams. Sovietų valdžia kriminalinius laikė sau „socialiniai artimu elementu“, o politinius — „savo klasei svetimu, socialiai pavojingu ir kenksmingu.“ Kriminaliniai buvo sukūrę priežodį: „Kam kalėjimas — katorga, mums — gimtoji pastogė.“ Bet nuo 1936 metų prasidėjus „ježovščinai“, NKVD pažiūros į kriminalinius pasikeitė. Ir jiems kalėjimas virto tuo, kuo jis yra — tardant kriminalinius pradėta kankinti. Buitininkai ir kriminaliniai pradėjo gerbti pilitinius, kai po ištvermingiausius tardant ir kankinant.

Majoras Dreizinas, kontržvalgybos viršininkas šiaurės Kaukazo NKVD valdyboje, buvo vyriausioji konvejerio ir kankinimų figūra. Svarbesnės politinės bylos, konvejeris su kūno mechanikais priklausė jam. Kalėjimas prikerė jam taiklų „Rupūžės“ pavadinimą. „Rupūžė“ žmogų paversdavo skuduru, kalbėdavo kameroje.

M. Boikovas pasakoja:

Vienos nakties tardyme aš atsistoju prieš Dreiziną. Virpėjo keliai prisiminus, kad ir vėl būsiu kankinamas. Dreizino kūnas, įvilktas į NKVD mundurą su dviem ordiniais, nugarinėmis Ostraverchovo kėdėje, o jo iššokusios ir paviršius be judesio akys atdydžiai mane stebi. Jo rankose mano byla žalsvame aplanke. Prie stalo kampo sėdi Ostroverchovas.

— Kaip ilgai jis stovėjo? — kvakšiančiu balsu paklausė Dreizin.

— Aštuonias paras.

— Kodėl ne daugiau?

— Tamsta, tardomasis, ar galvoji kada nors prisipažinti?

Man pradėjus ilgą aiškinimą, kodėl aš nekaltas, Dreizinas nutraukė mano kalbą.

— Baikite nekaltos praščiokėlio vaidybą.

— Aš sakau teisybę.

— Tokios teisybės mums nereikia. Sakykite kitą.

— Kita bus melas.

— NKVD darbuotojai geriau už jus žino, kas yra melas ir kas teisybė

— Tardytojas Ostroverchovas reikalauja iš manęs melagingų liudijimų. Ir tamsta to paties nori?

— Tardomasis, prisimink, kad NKVD visuomet iš suimtųjų reikalauja tik tiesos. . . visokiomis priemonėmis.

— Iš manęs jos nereikia reikalauoti. Aš tardytojui kar-toju teisybę jau kelintas mėnu.

— Ką jūs kartojate?

— Kad aš nekaltas, mane suimdama NKVD suklydo.

— NKVD niekada neklysta.

Ši ciniška, šabloniška enkavedistams įprasta pasta-ba išmušė mane iš pusiausvyros.

Nesusiilaikydamas pradėjau šaukti į Dreizino rupūžinį snukį:

— Plepi, prakeiktas rupūžė! Jūsų kalėjimuose sėdi tūstanciai nekaltų. Svetimu krauju ordinus įsigijate, niekšai!

Ostroverchovas pašoko, pribėgo prie manęs, bet Dreizinas jį sulaukė. Sustingusiose išsišokusiose viršininke akyse akimirkliai išsibėgė greit dingęs smalsumas.

— Taip — kvarktelėjo viršininke. — Jūs rimtai galvojate, kad mus galima aprėkti? Jūs norite žaisti su mumis, rodyti štuksas?

— Aš nieko nenoriu jums rodyti.

— Taip, taip; ar jūs žinote, kas yra manikiuras? Ne tas, kuris kirpyklose daromas moterims, bet mūsiskas. Specialus. Liaudies priešams.

Baimės spazmai atėmė man kalbą.

— Kuris kūno mechanikas jį aptarnauja?

— Kravcovas, drauge viršininke, — išsitempęs atsakė tardytojas.

— Kuris gydytojas?

— Bergeris.

— Iškvieisti Kravcovą ir Bergerį.

Siems atėjus, Dreizinas įsakė: — Padarykite jam ma-

RESPUBLIKONŲ PIETUOSE

Respublikonų Washington surengtuose pietuose, kurie kiekvienam kaštavo po \$1,000, senatoriaus Goldwaterio žmona sveikina republikonų partijos pirmininką William Miller. Senatorius Goldwater, vidury stovėdamas, šypsosi.

Stasys Santvaras

AUKOS TAURĖ

Kaip didis ežeras, alsuojantis juodom gelmėm, Aukos taurė pripildyta kančios. Ji stovi prieš mane, sunki ir paslaptinga, Lyg atpildas lemties rūšios.

Kaip vaiko žvakė ant altoriaus — amžina ugnis — Aukos taurė liepsnoja sopulio liepsnom — Aš niekad neįveiksiu užgesinti skausmo, Jisai skambės visom dienom.

Ateis dainuojanti ir džiaugsmą nešanti minia, Kalnuos ir daubose aidės varpai, — Tik niekad aš neatpažinsiu džiaugsmo veido, Anksti, būtie, tu nusirpiai!..

Sugriuvo laimės ir svajonių bokštai pamary, Kiek dar ilgai dangaus žvaigždė skraidys? — Regiu tik liūdesio skausmingai niūrią kaukę, Paklydo atklanj širdis.

Kaip didis ežeras, alsuojantis juodom gelmėm, Aukos tarė pripildyta kančios. Ji stovi prieš mane sunki ir paslaptinga, Lyg atpildas lemties rūšios.

Mes ir vyrų ištikimybė

V. Čekauskienė-Grinkevičiūtė

Žmona ir vyras, sukūrę savo bendrą gyvenimą, pilni idealų, gerų pasiryžimų ir meilės gražiai ir gerai gyvena. Toks gražus ir geras sugyvenimas kartais tęsiasi visų jų amžių, ir kaip gera būtų, jeigu visoms vedusioms poroms tektų taip gyventi iki mirties neišsiskyrus. Bet neretai būna kitaip.

Po kiek metų jų meilė atšąla, idealai, visokios viltys ir pasiryžimai užmirštami, ir likęs pilkas gyvenimas slėgia ir vyrą, ir žmoną. Dar kurį laiką jie to viens kitam nerodo, tą nuotaiką viens nuo kito slepia. O vėliau jie ir to jau nebeslepia, ir jų santuoka pasidaro nepagudžiama. Vyras pradeda vengti savo šeimos namų, vis dažniau jie stengiasi juos pamiršti nusigramzdindami darbe arba vis dažniau eina pas savo bičiulius, į restoraną ar kur kitur.

Kaip visa tai atsitinka? Štai vyras buvo įsimylėjęs savo žmoną. Jam patiko jos išvaizda, jis gėrėjosi jos akimis, plaukais, švelniu, linksmu būdu arba jos energija ir protu. Jie visuomet be galo įdomiai pasikalbėdavo. Ji šiokiu ar tokiu būdu atitiko jo širdies idealą. Jie abu neabejojo, kad niekada neatsitiks, kad jų meilė ir viens kito supratimas tęsis visą gyvenimą ir kad niekad neatsitiks, kad jie nuobodžiaus kartu būdami.

Bet tokia diena visgi atėjo. Nežymiai, nepastebimai. Gal todėl, kad po kelerių metų vedybų ir gyvenimo rūpesčių žmona buvo jau kiek tos naštos sunkumų prispausta. Gal todėl, kad ji nesugebėjo būti iš karto žmona, motina ir šeimininkė. Ji nepastebėjo, kad ji jau nebeįsivaizdė, kurį jos vyras nešioja savo širdyje. Ji jau nebebuvo tokia linksmas, jos plaukai nustojo savs šilkinio grožio, o jos akys nebežibėjo, bet žvelgė jau pavargusiu žvilgsniu.

— Kokį manikiūrą įsakysite, drauge viršininke? Dreizinas, kiek pagalvojęs, atsakė: — Karštą manikiūrą. Pirmai pradžia įrankiai vidutinio didumo.

Dar prieš „manikiūrą“ Ostroverchovas parodė Boikovui kambarį, kur buvo sudėti NKVD kankinimų priemonės ir vyko manikiurai, manydamas paveikti kaltinamąjį, kad šis pagaliau prisipažintų.

— (Bus daugiau)

— Kokį manikiūrą įsakysite, drauge viršininke? Dreizinas, kiek pagalvojęs, atsakė: — Karštą manikiūrą. Pirmai pradžia įrankiai vidutinio didumo.

Dar prieš „manikiūrą“ Ostroverchovas parodė Boikovui kambarį, kur buvo sudėti NKVD kankinimų priemonės ir vyko manikiurai, manydamas paveikti kaltinamąjį, kad šis pagaliau prisipažintų.

— (Bus daugiau)

— Kokį manikiūrą įsakysite, drauge viršininke? Dreizinas, kiek pagalvojęs, atsakė: — Karštą manikiūrą. Pirmai pradžia įrankiai vidutinio didumo.

Dar prieš „manikiūrą“ Ostroverchovas parodė Boikovui kambarį, kur buvo sudėti NKVD kankinimų priemonės ir vyko manikiurai, manydamas paveikti kaltinamąjį, kad šis pagaliau prisipažintų.

— (Bus daugiau)

— Kokį manikiūrą įsakysite, drauge viršininke? Dreizinas, kiek pagalvojęs, atsakė: — Karštą manikiūrą. Pirmai pradžia įrankiai vidutinio didumo.

Dar prieš „manikiūrą“ Ostroverchovas parodė Boikovui kambarį, kur buvo sudėti NKVD kankinimų priemonės ir vyko manikiurai, manydamas paveikti kaltinamąjį, kad šis pagaliau prisipažintų.

— (Bus daugiau)

Tiesa, jis klausydavo, kai žmona jam pasakodavo apie vaikų išdykavimą, apie produktų kainas, apie kaimynų nesusipratimus, bet tai nepasiekdavo jo širdies. Jo širdis trokšdavo — jam pačiam gal ir nesuvokiant — tos savo pirmąsias meilės, savo idealo, savo žmonos, kurią jis kažkada buvo vedęs ir dabar jos neberanda.

Aplamai, ko vyrai daugiausia nori ir ieško? Naujo, meilės ir supratimo.

„Naujo“: nereikia gyventi tik dviese, ar tik užsidiarius šeimyniniame kambario plote. Reikia turėti ir bičiulių, pažįstamų, reikia nueiti į teatrą, restoraną ar pasisvečiuoti bei paįskylauti gamtoje. Geriau kurią naktį neišsimeigoti, negu kiekvieną vakarą nuobodžiauti.

„Meilės“: žmona visuomet turi stengtis būti tokia, kokia ji buvo anksčiau. Tai išeis jai pačiai į gerą. Ji turi, kiek įmanoma, stengtis keisti savo išvaizdą naujomis suknelėmis ir sukuose, bet reikštis ir naujais būdais meile.

„Supratimas“: yra dalykų, kuriuos vyrai sunkiai patenčia. Tai moteriai reikėtų įsidėmėti štai ką:

1. Nė viena žmona neturi žeminti savo vyro nei viešai, nei prie keturių akių.

2. Ji neturi nuolat kritikuoti ir sakyti, kad nemėgstai jo „hobby“.

3. Ji neturi didžiulius savo praėjusiomis jaunystės meilėmis ir dėl to dūsauti.

4. Ji neturi dejuoti dėl esamos būklės.

5. Nepatartina žmonai klausyti vyrą: „Kaip aš tau patinku?“ Arba: „Ar tu dar myli mane?“

6. Negerai, jeigu žmona be pagrindo vaidina ligonę. Nuo žmonos daug priklauna, kuri galvoja, kad ji so visos šeimos laimė. Žmona santuoka pasidarė neįdomi ir nelaiminga, jau praranda daug ką iš anksto, ir santuoka pradeda iš tikrųjų „byrėti.“ Žmona, kuri taip negalvoja, bet veikia ir kuria savo bendrą laimingą gyvenimą, susilauks už tai tūkstanterių po atpildo!

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsima-kyti „Keleivį.“ Kaina metams penki doleriai.

„JAUNI“ SLIAUZEJAI

Cornelia Beach, 78 m., ir Leslie S. Graham, 60 m., Binghamton, N.Y., senųjų piliečių mėnesio iškilnėse prisimena jaunas dienas, kada taip malonu buvo nuo bet kokio paaukštinimo žemyn slūgti. Neblogai jiems sekasi ir dabar.

KONSULATAS IESKO

Antanavičius, Jurgis, atvykęs Amerikon prieš I Pasaulinį karą, buvo vedęs.

Bacevičius, Juozas, iš Višakio Rūdos yl., Mariampolės aps., gyveno Argentinoje, Buenos Aires.

Deveikis, Boleslovas, Prano sūnus, gyveno Buenos Aires, Argentinoje.

Dundulis, Jonas, Tomo sūnus, iš Tarpeikių km., Ukmergės ap. Greibuvienė (Greibus) — Burbulytė, Elena, Jurgio duktė, iš Radviliškio.

Gudaitis, Stasys, ir jo sesuo Antanina, Jurgio vaikai.

Jakutavičiūtė — Tiškevičienė, Levasė, ir jos sesuo Jakutavičiūtė, Ursulė.

Kadzauskas, Juozas ir Vincas, Juozo sūnus, gyveno Dickson ir Scranton, Pa.

Kalčinskas, Andrius, iš Aukštųjų vienk., Čekiškės par., gyveno Brazilijoje, Sao Paulo.

Kinderytė-Sedauskienė, Ona, vyras Sedauskas, Vladas ir sūnus Andriejus.

Mažeika, Bronius, gimęs 1920 m. gegužės 27 d., išvykęs Australijon.

Noreikos, Jono, Lietuvos kariuomenės kapitono, žuvusio kovose, šeima prašoma atsiliepti.

Pabricaitė, Matilda, Juozo Pa-bricos duktė, ištėkėjusi, bet vyro pavardė nežinoma, gyveno Scranton, Pa.

Raranskas, Jonas, Juozas ir Vaitiekus, gyvenę Peckville.

Sakotienė (Sakočius?) — Babu-sytė, Ursulė.

Saudargas, Pranas, Elena ir Ona.

Saunoris, Stasys ir jo sesuo Jadvyga, iš Skulupių kaimo, Vieksnių val., Mažeikių ap., gyveno Montrealyje, Kanadoje.

Sukys, Juozas, iš Miežikių kaimo, Panevėžio ap., Antano ir Agnietės Nakrošytės Sukių sū-nus.

Tereilienė, Marija, gyvenanti Brookline (Mass.), ar Brook-lyne N.Y.?).

Zukauskas, Andriejus ir Juo-zas, Jurgio sūnus, iš Kalasinkų km., Eišiškių val., Vilniaus ap.

Išskomeji arba apie juos ži-nantieji maloniai prašomi atsiliepti.

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA

41 West 82-nd Street New York 24, N. Y.

Klebonas platus maišas, nie-kad neprikraus.

Nėra rožės be spyglių.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonienės „Kryšių kelių“ Sibire aprašymas, surašė A. L. Nas-vytis, 222 pusl., kaina \$3.95.

LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE, vaizdi šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Mi-chelsonas, virš 500 puslapių. Kai-na kietais viršais \$5.00, minkštais viršais \$4.00.

ZVILGNSIS I PRAEITĮ. K. Zuko į-domus atsiminimai, 477 pusl., kai-na \$5.00.

ZEMAICIŲ KRIKSTAS, P. Abelkio istorinis romanas iš žemaitių kri-kšto laikų, kieti apdarai \$3.50.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl.

DIENUJANT, „knygnešio karaliaus“ sūnaus Kipro Bielinio idomūs atsi-minimai, 464 psl., kaina \$6.00.

1905 METAI, Kipro Bielinio atsimi-nimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina \$6.00.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽYNYNAS, paruošė Anicetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl., kaina \$6.50.

MILZINO PAUKSMĖ, Balio Sruo-gos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popie-ria, kaina \$2.50.

SUZADATINĖ, J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir suredavo Jonas Ba-lus, 472 dainos su gaidomis. Ang-liskai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, trista 226 pusl., kaina \$5.00.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, pa-rašė E. Vandervelde, vertė Vardis, 25. kaina \$2.00.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT, M. Inkienė, ge-ra vadovėlis lietuvių kalbos mo-kytis angliškai kalbančiam, 144 psl., kaina \$1.25.

NEMUNO SŪNCS, Andriaus Valuc-ko romanas iš 1935 metų Suvalki-jos kaimynų sukilimo prieš Sme-tono diktatūrą. Pirma dalis 280 psl., kaina \$3.00.

NEMUNO SŪNCS, Andriaus Valuc-ko romano antroji dalis, 426 pus-lapiai, kaina \$4.00.

LIETUVIŲ LAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrinda. Paulius Galaunė, didelė kny-ga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje, kaina \$8.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpas bolševiz-mo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina \$0.00.

SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausių laikų iki Lietuvos ne-priklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė pa-veiklų, 896 psl., gera popieriaus, kaina \$10.00.

ALTORIŲ SESELY, V. Putno-My-kolaičio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, ap-rašo, kaip kunigas Vasaris išsta-dėjo kunigystės del moterystės. Visos trys dalys tritose ir viena knyga, kieti viršais, 681 puslapis, kaina \$6.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu: KELEIVIS

634 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

Graži šokėjų šventė

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Sambūris gegužės 19 d. minėjo savo veiklos 25 m. sukaktį (Tikroji sukakties diena buvo pernai lapkričio 25 d. Tada sukako 25 metai nuo jo pirmojo viešo pasirodymo). Į tą šventę susirinko daugiau negu į kitus rengimus, išskyrus Vasario 16-sios minėjimą. Atrodė, kad daugiau buvo nebuvo išievių, buvo ir nelietuvių.

Sambūrio valdybos pirm. Gintaras Čepas paprašė šventę atidaryti Lietuvos garbės konsulą. Konsulas negalėjo atvykti, todėl jį pakeitė jo žmona adv. Zuzana Šalimenė, kuri lietuviškai ir angliskai pasveikino sambūrį ir jo vadovę Oną Ivaškiene, padėjo už jų didelį darbą ir palinkėjo sėkmės ateityje.

Po visų šokėjų maršo programą pradėjo mūsiškiai, pradedant 2 metų pipirais ir baigiant studentais, studentėmis. Kiekvienai grupei (jų buvo 3) pašokus po vieną šokį, mažutė Laima Baltušytė labai gražiai padėklavo eilėraščių "O motina!" Airiams neatvykus, į sceną išėjo skotai. Jų šokiai monotoniški, bet jie šoka gražiai. Visi šokėjai suaugę.

Geras buvo ukrainiečių (jaunuolių) 7 porų vienetas, pašokęs 5 šokius, prie jų priiskirtina ir Lucy Beskrovny, kuri gražiai pašoko solo du šokius.

Kadangi latviai neatvyko, tai iš svečių šokėjų bebuv Bostono universiteto studentų 3 poros, kurie pašoko po vieną vokiečių, italų ir prancūzų šokį. Ir jie gerai paruošti. Aiškiai buvo matyti, kad Ona Ivaškiene nebijo konkurentų ir į savo parengimus pasikviečia gerai paruoštas šokėjų grupes.

Pasibaigus šokiams, akys jau galėjo pailsėti, nes teko klausytis Sv. Antano gimnazijos Kennepunkporte moksleivių choro, kuriam vadovavo tėv. B. Grauslys. Jis sudainavo 5 dainas. Tokiai mažai gimnazijai sudaryti 37 asmenų choras, kuris stebint klausovus, aišku, yra neįmanoma, bet reikia sveikinti vadovo pastangas skatinti didesnę moksleivių skaičių mokytis dainuoti ir tuo būdu dainą pamėgti.

Tas pats vienetas sudarė ir skudučių orkestrą. Tai

pirmas toks orkestras. Kazin kokių melodijų iš tokių paprastų švilpukų neįspūsi, bet įdomu buvo tokio nepaprasto orkestro pasiklausyti.

Mūsiškiai programą pradėjo, jie (vyresniųjų grupė) ir baigė Vėdaru ir Malūnu, kurį kitataučiai visuomet palydi griausmingais plojimais. Smarkiai plojo ir savoji publika, nes ir šį kartą Malūnas šokta ypač gražiai.

Kartą didelio dienraščio dienraščio Washington Post bendradarbi Jean Beatty rašė, kad liaudies šokiai, jei jie gerai atliekami, gali žavėti žiūrovus. Ona Ivaškiene moka savo šokėjus taip paruošti, ji ir savo programai papildyti tekviečia tokias kitataučių grupes, kurių šokiais galima gerėtis.

Jei tai būtų buvęs paprastas vakaras, tuo jis ir būtų baigęsis. Bet jis buvo suaktyvinis, todėl jame buvo ir nepaprasto. Prieš pradedant Vėdarą, scenoje pasirodė Antanas Andriulionis, Stasys Griežė-Jurgelevičius, Antanas Matjoška ir dvi mergytės su gėlių puokšte. Onai Ivaškienei išteikiama raudonų rožių puokštė, prisegamas gražus rožių korsežas. Tada A. Matjoška bendrinį organizacijų—ALT, BALF'o ir Bendruomenės vardu sveikina sambūrį ir jo vadovę, o S. Griežė-Jurgelevičius tų organizacijų vardu perskaito poetišką adresą, labai gražiai Vytauto Dilbos apipavidalintą. Susijaudinusi tokiu netikėtumu Ona Ivaškiene nuširdžiai visiems dėkoja. Publika smarkiai ploja, tuo išreiškdamas savo padėką jai ir jos sambūriui.

Po koncerto So. Bostono L. P. Dr-jos salėje visi programos dalyviai buvo veltui pavaisinti ir galėjo šokti vadovės nebediriguojami, žinoma, jau ne Malūną ar Šustą, bet twist'ą ir k. Tą šventę ir jie ilgai atsimins.

Sambūris savo 25 m. sukaktį gražiai paminėjo. Reikia jam palinkėti, kad jis taip pat uoliai puoselėtų lietuvių šokius ir per kitus 25 metus.

Koncerto proga išleista graži programa, kurioje sužymėti sverbesnieji sambūrio gyvenimo įvykiai ir Lietuvos atstovo Juozo Kajeciko, Keleivio, Draugo, Darbininko, Naujienų, Washington Post ir kt. gražūs atsiliepimai apie sambūrį. Sambūrio, ir ne tik jo, istorijai tai vertingas dokumentas.

J. Vanagas

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą.

Samoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikiančios SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

SLA kuopos yra žymesnės lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

Kodėl ir kiti negalėtų taip pat padaryti?

Nepailstančiai visuomenininkai J. Tumavičienei sugalvojus, SLA 328 kuopa gegužės 18 d. savo narių vaikūčiams Sandaros salėje surengė pokylį, kurį trumpu žodžiu pradėjo kuopos pirmininkas A. Skudžinskas. Jis priminė, kad SLA duoda progos labai geromis sąlygomis vaikus apdrausti.

Vaikūčiai padainavo, padėklavo, vėliau jie ir jų tėvai buvo pavaisinti. Vaikai dar ir dovanų gavo.

Kodėl negalėtų ir kitos kuopos panašius pobūvius vaikams surengti? Tada ir naujų narių lengviau būtų gauti.

Dainų Šventės plokštelės

A.L.B.-nės Chicagos Apylinkės valdyba išleidžia 1961 m. Chicagoje įvykusios 2-sios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės rinkinių dainų ilgo grojimo plokšteles. Plokštelė muzikinę atranką padėjo padaryti prof. Vladas Jakubėnas ir muz. Algis Šimkus. Plokštelė jau gaminama, ir joje bus Lietuvos himnas ir 15 dainų. Plokštelė bus dviejų tipų: "Stereo"—kainos \$5, ir "Monaural"—kainos \$4.

Praturtinkime savo muzikos lobyną šia plokštele ir nepalikime mūsų lietuviškai sielai brangaus kūrinių dulės.

Plokštelę galima užsisakyti per ALB Bostono apylinkės valdybą: A. Skudžinską, gyv. 16 Hinckley St., Rochester, arba Justiną Vaičaitį, gyv. 359 W. Broadway, So. Boston.

Šokių Šventės reikalais

1963 m. liepos 7 d. Chicagoje įvyksta 2-ji Šokių Šventė, kurioje tikimasi susilaukti 8,000 žiūrovų ir 1,000 šokėjų. Šiam didžiuliam lietuviškam įvykiui paminėti ruošiamas 2-sios Šokių Šventės informacinis leidinys. Leidinyje skelbimo visas puslapis — \$40, pusė psl. — \$25 ir viena ketvirtis psl. — \$15. Adresas, kuriam bus įrašytas tekstas: vardas, pavardė, verslo ar užsiėmimo pavadinimas ir adresas kainuos \$5.

Surinkti už skelbimus paminėjami bus naudojami šokių kelionėms apmokėti.

Norintieji vykti į Šokių Šventę ir neturintieji kur apsisistoti jau dabar gali užsisakyti nakvynes per Bendruomenės valdybą. Taip pat jau galima įsigyti bilietus. Bilietų kainos nuo \$2 iki \$5. Tuo reikalu prašome kreiptis į Justiną Vaičaitį aukščiau paminėtu adresu.

ALB Bostono Apylinkės Valdyba

Ne Nenortas, bet Treinys

Praeitame numeryje išspausdintojo žinioj apie Akademino Skautų Sąjūdžio šventę klaidingai parašyta, kad Vyties korporacijos vėliavos krikštui tėvu buvo Kostas Nenortas, o turėjo būti Apolinaras Treinys. Atsiprašome.

ALT posėdis

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrusios posėdis bus ketvirtadienį, gegužės 23 d. 7:30 val. vak. So. Bostono L. Piliečių Dr-jos patalpose.

Yra laiškas M. Jankevičienei

Iš Lietuvos yra laiškas, adresuotas į So. Bostoną Malvinai Jankevičiui, c/o Martur. Kreiptis į Keleivį.

K. Bielinis Bostone

Pereitą savaitgalį Kipras Bielinis lankėsi Bostone Stepono Kairio atsiminimų II-jo tomo spausdinimo reikalais. Knyga, kaip ir pirmąjį tomą leidžia Lietuvių Socialdemokratų S-gos Literatūros Fondas.

GALAS SOVIETINIAM KOLONIALIZMUI!

(Elta) Gegužės 5-7 dd. Strasbūre įvyko Pavergtųjų Europos Tautų Org-jos konferencija, kurioje Lietuvai atstovavo Lietuvos delegacijos PET ir Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ir dr. P. Karvelis, šiuo metu einas PET delegacijos Bonnoje pirmininko pareigas. Be to, Krikščionims demokratams centriniame Europoje atstovavo inž. A. Venskų (Prancūzija).

Atidarymo posėdyje kalbėjo buvęs Danijos užsienio reikalų ministeris O. B. Kraft, pareiškdamas savo ir Europos laisvųjų tautų solidarumą su pavergtųjų tautų troškimais atgauti savo laisvę.

Konferencija savo darbą pradėjo V. Sidzikausko referatu. Savo išvedžiojimuose jis išryškino pagrindinę sąlygą — pavergtuose kraštuose turi būti įgyvendintas laisvo apsisprendimo dėsni. Pranešėjo mintys sukėlė gyvą nuomonų pasikeitimą. Buvo iškeltas reikalas suaktyvinti laisvojo pasaulio pastangas, siekiant padaryti galą sovietiniam kolonializmui pavergtuose kraštuose. Spaudos agentūros nepaliko konferencijos be savo dėmesio.

E. GALVANAS GYVENS PRANCŪZIOJE

Žymus Lietuvos valstybininkas inž. Ernestas Galvanas, kuriam sukako 80 metų amžiaus, jau keliolika metų gyvena tolimoj Madagaskaro saloje. Matyti, jam nusibodo ta vienuma (ten daugiau lietuvių negyvena), nes nutarė grįžti į Europą ir apsigyventi Prancūzijoje, viename mažame miestelyje, 40 mylių nuo Lyon miesto.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

VIETNAMIEŠ

Pietų Vietnamo (Tolimaj Azijoje), kuris dar nepateko į komunistų rankas, motina ir dukterė pasipuošusios tautiniais drabužiais.

MRRTYNAS MAŽVYDAS

Gegužės 21 d. sukako 400 metų, kai Ragainėje mirė Martynas Mažvydas, 1547 metais išleides pirmąją lietuvišką knygą—katechizmą. Tos knygos pilnas vardas buvo toks:

Catechismus prasty Szadej, Makslas skaitima raschta yr giesmes del krikscianistes bei del berneliu nauiey suguldytas Karaliaučiu VIII. diena Meneses Sausia. Metu usz gimimo Dieva 1547

MOSŲ PIRMOJI KNYGA

Šitaip atrodo pirmosios lietuvių kalba prieš 406 metus išleistos knygos antraštis puslapis.

Knyga prasideda šitaip: Broliai seserys, imkit mane ir skaitykit.

Ir tatau skaitydami, permankyti.

Mokslas šito tėvai jūsų trokšdami turėti,

Ale to negalėjo nė vienu būdu gauti.

Regėti to norėjo savo akimis,

Taip ir išgirsti savo ausimis.

Jau nūn, ko tėvai niekada neregėjo,

Nūn šitai vis jūsump atėjo.

Tai ne tik pirmos knygos įvadas, bet ir pirmas lietuvių kalba eilėraštis.

Toje pirmoje lietuviškoje knygoje yra ne tik trumpas katechizmas, bet ir 11 lietuviškų giesmių su gaidomis, pirmasis lietuviškas elementorius—Pigaus ir trumpo mokslo skaityti ir rašyti.

M. Mažvydas, de šito Katechizmo, dar parengė ir keltą kitų lietuviškų leidinių. M. Mažvydas buvo kilęs iš Didžiosios Lietuvos, bet nei jo gimimo metai, nei vieta nėra žinomi.

M. Mažvydas baigė Karaliaučiaus universiteto teologijos skyrių 1548 m. Tai buvo pirmoji to universiteto laida. Po kurio laiko jis buvo paskartas Ragainėn ir ten kunigavo iki mirties.

NEW BRITAIN, CONN.

Varpo klubo 45 m. sukaktis

Varpo Dramatinis Klubas gegužės 4 d. surengė savo veiklos 45 metų sukakties minėjimą. Į banketą susirinko apie 300 narių ir svečių. Jam vadovavo Juozas Gražulevičius ir Antanas Kvedas.

Po vaišių sekė dainos ir šokiai.

Varpo klubas turi ir sporto skyrių. Jo jaunuolių grupė žaidžia rituliu ir sėkmingai rungtis su kitomis grupėmis.

Klubas turi išnuomavęs 2 kambarius Lietuvių namuose ir ten atidarys barą.

Klubui priklauso virš 700 narių. Kalėdų proga klubas surengia narių vaikams eglutę. Narių susirinkimai būna kiekvieną mėnesį pirmo pirmadienio vadare.

Buvo Alto susirinkimas Paskutiniam Amerikos

Lietuvių Tarybos, kurią sudaro įvairių organizacijų atstovai, susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. Martynas Mažvydas, visepirm. Šeštukas, sekr. Antanas Šova, išd. Balys Semaška, koresp. Pranas Naucikas. Draugijos, kurios dar nėra paskyrusios savo atstovų, prašomos tai padaryti. Visi turime jungtis į Lietuvos laisvinimo darbą.

Pranas Naucikas

GARDNER, MASS.

Rengiasi numarinti klubą

Seniau čia gyveno nemaža lietuvių. Senieji ir čia, kaip ir kitur, baigia nykti, o jaunieji lietuvių visuomeniniame gyvenime nesireikia.

Senieji turėjo tris pašalpinės draugijas ir du klubus. Prieš 8 metus Lietuvos Sūnų Pašalpinė Dr-ja, didžiausia lietuvių draugija, buvo uždaryta. Prieš 3 metus baigė savo gyvenimą moterų pašalpinė draugija Birutė. Dar liko Šv. Petro ir Povilo Dr-ja, bet ir ta ilgai neišsilaikys, nes senieji miršta, o naujų narių neįstojia.

Birželio 5 d. Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas šaukia susirinkimą, kuriame bus svarstomas klubo uždarymo klausimas, nes nebėra kas jam vadovauja.

Klubas turi nuosavą jau išmokėtą 3 aukštų namų su 2 salėmis ir gyvenamaisiais butais, iš viso 16 kambarių, o vis dėlto, sako, jau lenda į skylę, turi nuostolių. Todėl norima nutarti klubą uždaryti, viską parduoti ir pinigų pasidalinti. Ar taip bus nutarta, sužinosime vėliau.

Kad klubas yra tokioje padėtyje, kalta ir dalis klubo narių. Klubas turėjo tarnauti visiems lietuviams, bet jame šeiminkavo tik Laisvės ir Vilnės šalininkai. Prieš kelerius metus būrys jau čia užaugusių lietuvių įstojo į klubą, tikėdamiesi pasukti visą jo veiklą visiems lietuviams naudingą keliu. Tačiau prieš juos buvo sudarytas "frontas", ir todėl nė vienas jų negalėjo patekti ne tik į valdybą, bet ir susirinkimuose jiems buvo trukdoma savo nuomonę pareikšti. Tas visai atbaigė jaunuosius nuo klubo, o vieni seniai palikę nebepajėgia klubo tvarkyti.

Jaunas narys

Kas meluoja, tam reikia turėti gerą atmintį.

NAUJIENA

Keleivio administracijoje galima gauti ir šias knygas:

VLADAS NAGIUS-NA-GEVIČIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Balys Matulionis, labai gražiai išleista, daug paveikslų, 374 psl., kaina \$6.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Leonard Valiukas, LI-THUANIA LAND OF HE-ROES, 88 psl. teksto ir 95 psl. paveikslų, kaina \$4.75.

Dr. Kazys Grinius, ATSI-MINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

Imkit ir skaitykit
ka tik išėjusią
Kipro Bielinio
knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Lietuvių kalba tokios knygos dar nebuvo. Kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Graži Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio istaigų už 50 centų.

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodu 5 kambarių namą su dideliu sklynu. Kreiptis: Zofia Urinikis, 49 Louis St., Montello, Mass.

(22)

Ieškojimai

Ieškau brolio Prano Jokubaičio iš Prišėnu. Meskučių par. Kas apie jį ka žino, prašau pranešti: Frank Janušauskas, c/o Mrs. A. Flowers, Box 15, Everton, Mo.

Ieškau brolio Jono Lelio, Jono ir Onos sūnaus, gim. 1910 m. Utenoj, visa laika gyveno Zarasuose. Yra žinių, kad gyveno ar gyvena Bostone, Mass. Jam yra svarbi žinių iš Lietuvos. Prašome pranešti: P. K. Pliskevičius, 245 5th Street, So. Boston 27, Mass.

TAUPYK DAUG \$ \$ \$ JŲSŲ KURO IŠLAIDOSE

Užsakyk pas mus įvesti GARSŲJĮ 1962 METU INTERNATIONAL karšto oro KROSNĮ

I IRENGIMA

JEINA:

1 85,000 arba

95,000 BTU

krosnis

3 kontrolės

Pūtimo vienetas

Filtrai

Nauji vamzdžiai

275 gal. tankas

Elektros ir kitko

įrengimas

SU 10 METŲ

RASYTA

GARANTIJA

PILNA KAINA:

\$ 595.

Apręžto laiko

pasūlymas

FORTUNA FUEL CO.

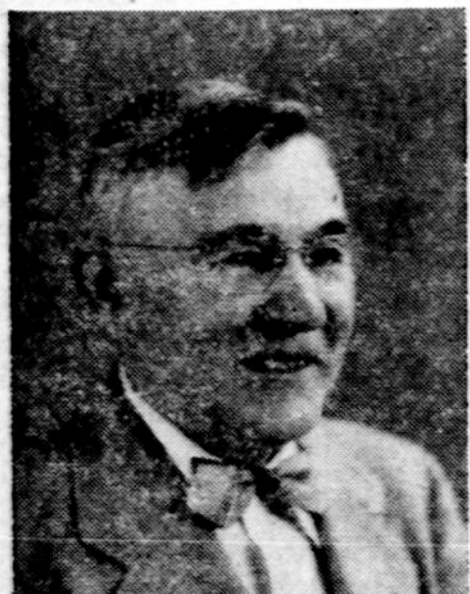
45 DORSET STREET DORCHESTER 25, MASS.

24 valandų patarnavimas

TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Vietinės žinios

MIRĖ PRIEŠ 5 METUS

Gegužės 17 d. sukako 5 metai, kai Bostone mirė drg. Jonas Jankauskas, kuris čia ilgus metus veikė įvairiose draugijose, o ypač socialistų tarpe. Jis buvo ir vienas keleivio įstaigos patikėtinis.

Nutarė pasigražinti

Gegužės 16 d. buvo So. Bostono L. Piličių Drjos mėnesinis susirinkimas. Jame pagerbti mirusieji nariai dr. Juozas Leimonas ir Kazimieras Granickas, priimti 3 nauji nariai. Smarkiais plovimais sutiktas pranešimas, kad "draugijos gero" atleistas buvęs vedėjas Petras Dumas ir jo vieton pakviestas Pranas Mučinskas, su kuriuo pirm. adv. John Grigalus supažindino susirinkusiuosius.

Iš finansų sekr. V. Stelmoko pranešimo paaiškėjo, kad balandžio mėnuo davė pelno \$2,297. Jam baigus pranešimą, vienas gudrių dedas narys paklausė, kodėl jis neskaito iš knygos, o iš rašto, lyg tas turėtų kokios nors reikšmės. Tas narys tikrai turi būti labai "išmintingas", jeigu jis nesupranta, kad tik pranešimui duomenis būtina reikšti surašyti iš knygos, bet nebūtinai juos iš knygos skaityti. Jei kitaip būtų, tai kaip didžiulį bendrovių vedėjų galėtų pranešimus daryti — negi knygu kalnus atsivežtų į susirinkimą.

Nemažai ginčų sukėlė valdybos pasiūlymas apatinio aukšto pertvarkymo reikalu.

Niekas nesipriešino, kad ji reikia išdalyti, sutvarkyti elektros apšvietimą, pakabinoti užuolaidas. Siek tiek ginčytasi dėl moterų kambario įrengimo. Tačiau ir

tam pasiūlymui pritarta. Bet vos dviejų balsų dauguma atmetas pasiūlymas, ilgiau pasiginčijus, perkelti šokamąją vietą į salės vidurį, ten įrengus pakeltą aikštelę.

Pagerbė J. Kasmauską

Tautinės S-gos skyrius gegužės 11 d. savo namuose pagerbė savo garbės narį Joną Kasmauską, kuriam gegužės 15 d. sukako 80 metų.

J. Kasmauskas į JAV atvyko 1901 metais. 1920 m. Bostone jis atidarė medicinos instrumentų dirbtuvę, kurioje dirbo švirkštus. Toj srity jis yra įregistravęs net kelis patentus. Dirbtuvė tebeveikia ir dabar, Kasmausko sūnaus vadovaujama.

J. Kasmauskas yra nemažą indelį įdėjęs į Bostono lietuvių visuomeninį gyvenimą. Jis yra vienas iš Ateities laikraščio, Lietuvių Piličių Draugijos ir kitų organizacijų steigėjų. Jeigu ne jis, šiandien neturėtų tautininkai ir tų namų, kuriuos jie dabar turi.

Joną Kasmauską gali net visi gerbti — socialistai už jo gyvą veiklą LSS eilėse iki skylimo, o po skylimo net kairiajame sparne, sandariai reičiai už jų organo "Ateities" įkūrimą, tautininkai — už namo įtaisymą.

Šią vasarą J. Kasmauskas rengiasi Bostoną aplieisti ir apsigyventi pas savo dukterį ir žentą tolimuose vakaruose.

Mirė J. Gabriūnas

Gegužės 7 d. Dorchester mirė Juozas Gabriūnas, senas Keleivio skaitytojas, 86 m. amžiaus, palaidotas gegužės 11 d. Mt. Hope kapinėse be bažnytinio apeigų.

Velionis į Ameriką atvyko 1904 m., nenorėdamas pakeikti ir rusų kariuomenę ir gal net galvą paguldinti Mandžurijos laukuose.

Jis buvo geras dailė, ypač pastatęs gražių namų Thomas Park, P gatvėje ir kitur, kurie ir šiandien dar gražiau už kitus namus atrodo.

Velionis seniau priklausė Socialistų S-gos 60 kuopai. Paliko žmoną Kotryną ir sūnų Alfredą, kuriems reikiu gilią užuojautą.

V. Klemka

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionės reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764 Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. — Oro paštu — tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir ESSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagos, odas, skrytės, megstiniai ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordijonus, siuvas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogų.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20" colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų.

ISTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI VISA SIUNTEJAI IŠTINKO. KAD MŪSU ISTAIGA SAŽNINIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak., ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. popiet.

VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

LAKUNAS RIMVYDAS UTENIS

LAKUNAS R. UTENIS

Lakūnas Rimvydas Utėnis, išlaikęs komerciniams lakūnams reikalingus patikrinamuosius egzaminus, buvo priimtas Eastern lėktuvų bendrovės lakūno pareigom. Dabar R. Utėnis 4 motorų lėktuvais vežioja keleivius Amerikos žemėje. Bendrovė yra numaciusi netrukus R. Utėnį siųsti į inžinierių mokyklą, kurioj lakūnai ruošiami ir skraidymo inžinieriais. Sėkmės Rimvydai!

Išėjo Vinco Krėvės raštų 6-sis tomas

Lietuvių Enciklopedijos leidykla jau išleido Vinco Krėvės raštų šeštąjį (paskutinįjį) tomą.

Jau išėjo ir Lietuvių Enciklopedijos 28-sis tomas, kuris prasideda žodžiu Skara ir baigiasi žodžiu Polyna Stoska. Ir tame tome yra daug įvairios lietuviškos medžiagos, kurios niekur kitur nerasi.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniais, praneša, kad pagal naują centrą susitarimą su U. S. S. R. VNESHPOLSYETORG

įstaiga bus priimama užsakymai sumokant vietoje nustatytoji suma ir gavėjams gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir laisvymu, pav. automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo prietaisai, šaldytuvai, pianinai, akordionai, siuvasios mašinos, laikrodžiai, palatai, kostiumai, medžiagos batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiančia nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubus.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

Įdomi paskaita Kultūros Klube

Šį šeštadienį, gegužės 25 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose (190 Beacon St.) bus paskutinis šio pusmečio Bostono Kultūros Klubu susirinkimas, kuriame dr. Bronius Baškys kalbės tema: "Gyvybės procesas fizinių, cheminių veiksmų šviesoje."

Atvykti kviečiami visi, kam įdomu išgirsti paskutinio mokslo žodis šiuo svarbiu klausimu.

Kokios mintys, tokie ir darbai.

TAUPLYK \$\$\$ SU FORTUNA FUEL CO. ALIEJAUS ŠILDYMU FORTUNOS "EXTRA"—NEKAINUOJA "EXTRA"

1. Laisvas aptarnavimas: Tai reikią garantuotą 24 VALANDŲ APTARNAVIMĄ BĖDOJE, naktį ar dieną, burnerio ir jo kontrolės. Absoliučiai be mokesčio šventadieniais ar savaitgaliais... bet kurią sezono dieną.

2. Nemokamas metinis peržiūrėjimas: Visiškas pagrindinis apsaugos peržiūrėjimas kasmet burnerio ir katilo, jų išvalymas. Tas užtikrina gerą šildymą, mažesnes kuro išlaidas. Ir Jums tai nieko nekainuoja.

3. Dalių išlaidų garantija: Fortuna garantuoja pakeisti bet kokią burnerio ir jo kontrolės dalį, skaitydama tik tai esamas kainas pagal kainoraštį. Žinoma, už darbą nieko neskaityta.

4. Lengvas mokėjimo planas: Jūs pasirenkate mokėjimo planą, kuris jums geriausiai tinka. Labai populiarus yra mūsų mėnesinis biudžeto planas — jūsų visos šildymo išlaidos apmokamos lygiomis dalimis per 10 ar 12 mėnesių. JOKIŲ PAPILDOMŲ IŠLAIDŲ.

5. Reguliarus patikimas kuro pristatymas: Fortuna seka jūsų kuro suvartojimą ir numato, kiek jums jo reikia, nežiūrint, koks būtų oras. Jums niekada nereikia šaukti, kad pristatytų kūrą. Visi sunkvežimiai su aliejumi turi radijo susisiekimą greitai ir veiksmingam aptarnavimui.

Mes mielai noru duodame Jums informacijas apie Fortuna Fuel Co., atsakome visus Jūsų klausimus ir padedame Jums palyginti metines kuro išlaidas su kitais aliejais pristatytajais. Tik pasakykite žodį, ir vienas iš mūsų Namų Patogumo Inžinierių atvyks Jūs aplankyti Jums patogiu laiku. Pašaukite telefonu: GEeneva 6-1204, arba pasiūskite atvirutę:

45 DORSET ST., DORCHESTER FORTUNA FUEL CO.

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Darbininkų Draugijos susirinkimas

Lietuvių Darbininkų Drjos 21 kuopos narių susirinkimas bus sekmadienį, gegužės 26 d. 2 val. po pietų Lietuvių Piličių Draugijos salėj So. Bostone.

Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Valdyba

Pasigedo K. Merkio

Gegužės 12 d. B. Sunday Globe, paliesdamas įvykusias Mass. - Conn. šachmatų rungtynes, pasigedo Bostono stipriųjų skaičiuje Gedimino Sveikausko ir kitų. Rungtynes laimėjo Mass. komanda. Pabrėžta, kad tai penktoji pergalė prieš Conn. Iš tų penkių laimėjimų keturiems vadovavo Kazys Merkis nuo 1958 iki 1962 m.

Dabar komandai vadovavo Irving Yaffe.

Deveniai Bostono padangėj

Zinomi visuomenininkai Elena ir dr. Mykolas Deveniai iš Kalifornijos buvo atvažiavę į Bostono padangę savo sūnaus inž. Kęstučio ir jo šeimos aplankyti. (Jų sūnus gyvena Lexingtone). Šios savaitės pradžioje jie išvyksta į savo nuolatinę gyvenamąją vietą Los Angeles, Calif.

Šokėjų sambūriui \$25

Seni Keleivio skaitytojai Ona ir Antanas Gurdaučiai iš Lewiston, Me., per Keleivį atsiuntė Onai Ivaškienei jos vadovaujamam tautinių šokių sambūriui parremti \$25. Jie rašo, kad negalės atvykti į Tautinių Šokių Sambūrio 25 metų koncertą, bet labai vertina Onos Ivaškienės dirbamą darbą ir laiko jį naudingu lietuviams ir visai mūsų tautai, o todėl pinigais paremia gerą darbą.

Susirgo Česlovas Daukantas

Pereitą savaitę širdies smūgis ištiko Česlovą Daukantą, gyvenantį 82 Richdall Ave., No. Cambridge, Mass. Ligonis paguldytas Cambridge miesto ligoninėj.

Nuoširdžiai linkime jam tą sunkią ligą nugalėti, o jo žmonai Aleksandrai, buv. Bostono L. Dramos Sambūrio narei, linkime ištvermės ir geros vilties sunkią šeimą nelaimės valandą.

Netoli pirmoji gegužinė

So. Bostono Tautinių Šokių Sambūrio tarptautinių koncertų baigėsi parengiamai uždaroje patalpose. Tuoj prasidės iškylos į gamtą. Pirmoji gegužinė bus Sandaros, ji rengiama girželio 2 d. No. Eastone Bernice Clair sodyboje.

Ilgai mylėjus, sunku pamesti.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Penkių kambarių butas su vonia ir kitais patogumais, trečia aukšte, nuomos \$40 per mėnesį. 436 W. Second St., So. Bostone. Tel. AN 8-0811. (21)

Reikalingos Mergaitės

Vasarvietei Osterville Manor reikalingos mergaitės padėjėjos. Kreiptis į J. Kapocių. Telefonas AN 8-7730. (21)

Darbas Moteriai

Reikalinga moteris virtuvės darbams vasaros sezonui Cape Cod vasarvietėj. Kreiptis: M. Jansonas 15 Rosedale St., Dorchester 24 Telefonas 288-5999. (21)

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraus iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St., So. Boston

Atlieku visus pataisyto, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.)... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil License No. 4839

Į Gazo šilumą paimanti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET DORCHESTER 25, MASS.

SAV - ON

ROOFING and SIDING CO. 409 W. Broadway, So. Boston AN 8-2150

DAZOME IR TAISSOME

AI Stecke F. Pukanasis Res. Faxon St. Natick Brockton 583-8004 655-0807

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nučina tvarkingai ir be trukdymo. Neužmirškime giminių draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTĖ

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landžius

(Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektrons Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Sielos

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumberiams

Visokie geležies daiktai